

SANDÈ-'KPAKPĀ LỤ

BENI

D Z H O N N G M Ā.

ITSHO 'KOME.

Tshūtshū klengkleng lụ Wiemạ lụ ia, ni Wie- 1
mạ lụ kẹ Nūngmạ ia, ni Wiemạ lụ dzhi Nūng-
mạ. Lụ tshūtshū klengkleng lụ e kẹ Nūngmạ 2
ia. Lụ fe nj piā, ni à' shj lụ á fé-e năko 'ní à' 3
fe. E mli hiekāmạ ia, ni həkāmạ lụ dzhi gba- 4
mej a là. Ni là lụ tshòä iẹ dung mli, ni dung 5
lụ ẹnānà.

E' bǎbǎmli ákẹ à' tshū nū kò kędzhè Nūng- 6
mạ nga, à tshẹ lụ Dzhon. E' ba òdǎse iěřě, 7
koni é iè là lụ òdǎse, koni [mej] piā 'á hěäiè iè
è hěwà. Dzhē lụ dzhí là lụ, shi [è bà] là lụ 8
òdǎse iěřě. Nò dzhi là ǎnàkuǎ lụ 'ní tshoạ há- 9
a ['mej] piā 'ní bà-a dzhèng lụ. E' iè dzhè lụ 10
mli, nì lụ fe dzhè lụ, ni dzhè lụ lě lụ. E bà 11
lụdientshè-e-nǎ nga, ni lụdientshè-e-nǎ heré-e
lụ. Shi 'mej-a-bà 'ní hěřě lụ [lụ], è há [amme] 12
hěgbẹ ákẹ amme 'á fē Nūngmạ bj, 'mej 'ní hěä-
ièä iè e gběi nà[lụ]. Dzhē lá, 'lò hěwulo sǔmāmạ, 13

- 'lō nū sūmāmā, shi Nūngmā ni à' fǎ amme.
- 14 Ni à' fe Wiema lụ hèwūlo, ni e hì wà teng, ni wà nà e hě-nà-wǒma lụ, áke Tshè lụ bi 'kōme-'ní-à-fǎ lụ hě-nà-wǒma lụ, kẹ iākā-nǎkē, kẹ ǎnàkuǎ obọ.
- 15 Dzhon iẹ lụ òdǎse, nì e bọ e kẹ, " Enẹ dzhi 'mà hěwà 'ní mi kẹ, Mā 'ní bà-a iẹ ni' sẹ lụ, à'
- 16 ngà-a tshütshü, shi e iẹ dǎni' mi [iạ]. Ni dzhè e mli obọ lụ, ni wà piā wà ná-a, ni iākā-nǎkē iẹ
- 17 iākā-nǎkē hěwà. Shi mlá lụ, à' ngà Moses à' ngà-hǎ, iākā-nǎkē, kẹ ǎnàkuǎ lụ, Dzhesus Krist
- 18 kẹbà. 'Mà ko ẹ-nà ko Nūngmā pẹng, bi 'kōme-'ní-à-fǎ [lụ'], 'ní iạ Tshè lụ mlishi [lụ], lụ ni ẹ-tshì è ta."
- 19 Ni enẹ dzhi Dzhon òdǎse lụ, bẹni Dzhufoj lụ tshü osǎfoj kẹ lǎvajtj kẹdzhè Dzherusalem áke
- 20 amme bi lụ [áke], Námà dzhi ọ? Ni e gbámli, ni e shiònà, shi e gbámli, [áke] Mi dzhè Krist
- 21 lụ. Ni amme bi lụ [áke], Mẹnì mǎ? Elias dzhí ọ? Ni e kẹ, dzhè mi [dzhí]. Gbalà lụ
- 22 dzhí ọ? Ni e hěrènà [e kẹ], Dabi. Agbènne amme bí lụ [áke], Námà dzhi ọ? koni wà 'á-
- 23 nǎ ẹko wà 'á-kẹ 'mej 'ní tshü wà [lụ]. Tě o wiewá ó-hè tẹn? E kẹ, Gbè 'ní bọa iẹ ngǎnà, [áke], Nẹ dzhǎdzhé-a Nimtshà lụ gbẹ lụ, bẹni Esaias
- 24 gbǎlà lụ kẹ lụ, dzhi m'. Ni bǎfoj lụ dzhè Pharisj lụ à teng. Ni amme bi lụ amme kẹ, Kẹdzhì o dzhè Krist lụ, àlō Elias, àlō gbǎlà lụ,
- 25 risj lụ à teng. Ni amme bi lụ amme kẹ, Kẹdzhì o dzhè Krist lụ, àlō Elias, àlō gbǎlà lụ,
- 26 mẹnì hěwà o bǎptaizia mǎ? Dzhon hěrè amme nà, e kẹ, Mi [lụ], m' kẹ nù baptaizia; shi

'mà ko dāmà ñe tẹng, 'ní ñe lẹ. Lu-nān dzhi 27
 'mà 'ní bà-a iè m' sẹ 'ní 'à ngà-a tshütshü lu;
 'mà 'ní è tokota kpà lu m' sà ákẹ m' fëndèä.
 Nj nẹ bābāmlī iè Bēthābara, iè Dzhordan sẹ, iè 28
 hẹ 'ni Dzhon baptaizīa [lu].

Dzhètshèrēnà lu, Dzhon nà Dzhesus bà-a e 29
 nga, ni e kẹ, Ñe kuēä Ñüngmà tōbi lu, 'ní
 dzhiēa dzhè lu nāshāfemaj lu. Ene dzhi lu 'mà 30
 hẹwà 'ní mi kẹ, Nū ko mī bà iè m' sẹ, 'ní à'
 ngà-a tshütshü, shi è iè dāni mi iā. Ni mi lẹ 31
 lu, shi ákẹ à'wá-dzhiē lu á-tshó Israel, hẹwà ni
 m'ba kẹ nū kẹ baptaizimà. Ni Dzhon iè- 32
 òdāse kẹ, Mī nà Mūmà lu jāshì tāmà òkpò
 kędzhè ñüngmà mli, ni è dāmà è nà. Ni mi 33
 lẹ lu, shi 'mà 'ní tshü m' ákẹ m' kẹ nū 'á bap-
 taiz lu, lu kẹ m' [ákẹ], 'Mà nà 'ní ò 'á nà ákẹ
 Mūmà lu jā, ni e dāmà-a e nà [lu], lu dzhi 'mà
 'ní kẹ Mūmā Krōngkrōng lu baptaizīa. Ni mi 34
 nà, ni mi iè-òdāse ákẹ Ñüngmà Bí lu 'né.

'Asā dzhètshèrēnà lu, Dzhon kẹ è kāsélaj lu 35
 j-ēñā dāmāshi, Ni e kuē Dzhesus shārāāshi lu 36
 e kẹ, [Ñe] kuēä Ñüngmà tōbi lu. Ni kāsélaj 37
 ēñā lu nū e wiemā lu, nì amme ñie Dzhesus sẹ.
 Ni Dzhesus tshó-e-hè, ni e nà-a [ákẹ] amme 38
 ñie e sẹ lu, e kẹ amme [ákẹ], Mēni ñe táoā?
 Amme kẹ lu [ákẹ], Rabbi, (nani, kędzhi à tsho- 39
 shishi, dzhi, Oura), nēgbè ò hiā? `E kẹ amme 40
 [ákẹ], Ñe ba kuēä. Ni amme ba nà hẹ 'ni è
 hiā lu, ni nò gbi lu amme kẹ lu hishi; ni é-shè
 gbekẹ ngmedzhj ędzhuè hẹwà. Andru, Simon 41

Pitr ñemi lụ, dzhi 'mej eña 'ní nù Dzhon [wie]
 42 'ní ñie e sē [lụ], à ten 'mà 'kome. E [ià] tao
 lụdientshè e ñemi Simon tshütshü, ni e kē lụ
 [áke], Wà é-nà Messia lụ, nani, kędzhi a tshō-
 43 shishĩ lụ, dzhi, Krist lụ. Ni e kē bà Dzhesus
 nga. Ni Dzhesus kùęa lụ [lụ, e] kē, Simon,
 Dzhona bí dzhí ò; à' wa-tshé ò Kephas, nani
 shishĩtshōmà dzhi, Pētros.

44 Dzhètshērēnà lụ, Dzhesus táoa [áke] e ià-a
 Galilj, nì e nà Philip, ni e kē lụ [áke] Ñiemǎ m'
 45 sē. Ná, Philip dzhè Bēthsaida, Andru kē Pitr
 46 mang lụ. Philip bǎ-nà Nathanael, nì e kē lụ
 [áke], Wà é-nà 'mà hēwà 'ní Moseş, iè mlǎ lụ
 mli, kē gbalaj lụ, ngmà [lụ]; Dzhesus ['ní]
 47 dzhè Nazareth, Dzhoseph bi lụ. Ni Natḥanael
 kē lụ [áke], Ani noko 'kpǎkpǎ wá ñě 'á dzhè
 48 Nazareth mli? Philip kē lụ [áke], Bá kué.
 Dzhesus nà Nathanael bà-a è nga, ni e kē iè e
 hēwà [áke], [Ñe] kuéä ǎnàkuá Israelñò, 'ma
 49 mli 'ní opǎsa bē. Nathanael kē lụ [áke],
 Kędzhè nēgbè ò lè m'? Dzhesus hērēnà, nì e
 kē lụ [áke], Dǎni Philip tshé ò [lụ], bēni o iǎ
 50 àgbǒmitshò lụ shishĩ [lụ], mi nà ò. Nathanael
 hērēnà, ni e kē lụ [áke], Rabbi, Ñüngmà Bi
 51 lụ dzhí ò; bǒ dzhí Israel mangtshè lụ. Dzhesus
 hērēnà, ni e kē lụ [áke], Nani mi kē ò áké,
 Mi nà ò iè àgbǒmitshò lụ shishi, hēwà lụ, ò hē
 52 ó iè? O wá nà nj wǔdzhj fē eně. Ni e kē lụ
 [áke] Lēleng, lēleng, mi kēa ñe, Ené sē [lụ] ñe
 wá nà ñüngmà nǎká, koni Ñüngmà angelj lụ
 tēashi ni amme jǎshi iè gbǎmà Bi lụ nà.

ITSHO ÉÑÀ.

Ni gbi 'ní dzhí gbjétẹ lụ, à' fe kpēmà iẹ Kana 1
 iẹ Galilj; ni Dzhesus ñẹ lụ iẹ dzhéi. Ni à' 2
 tshẹ Dzhesus hú, kẹ e kásélaj lụ, kẹtẹ kpēmà
 lụ. Ni beni wein lụ étà lụ, Dzhesus ñẹ lụ kẹ 3
 lụ [áke], Amme bẹ wein. Dzhesus kẹ lụ [áke], 4
 M' kẹ ò iẹ sàndè menì jò; mi bẹ shẹko. E ñẹ 5
 lụ kẹ tshüdzhj lụ [áke], Náfajnà ['ní] è wá kẹ
 ñẹ [lụ], ñẹ feä. Ni tẹ nùgbej ékpà māmàshi, 6
 beni Dzhufaj lụ [feä] hètshémà lụ, ékómé wá
 ñẹ 'á iẹ gběj éñà 'lò étẹ. Dzhesus kẹ amme 7
 [áke], Ñẹ wòä gběj lụ à' mli nù òbọbọ; nì amme
 wò mli, kẹbashí nābú. Ni e kẹ amme [áke], 8
 Agbenne ñẹ tshà-a éko ñẹ kẹ há kpēmà-lụ-
 tshè lụ. Ni amme kẹtẹ. Beni kpēmà-lụ-tshè 9
 lụ sà-e-nā nù lụ 'ní é-tshọ wein [lụ], nì e lẹ
 hěni dzhẹ; tshàbẹlẹ tshüdzhj lụ 'ní jẹ nù lụ
 lẹ; kpēmà-tshè lụ tshẹ àjèförowù lụ, Ni e kẹ 10
 lụ [áke], 'Mej fej [lụ] bọjmàbẹ [amme] kẹ
 wein 'kpákpà mà-ashì; nì beni 'mej é-nù
 ödzhègbān [lụ], nani dzhi efong-fè no; bọ [lụ]
 ó ngà wein 'kpákpà lụ ó tò ágbenne. Okadj 11
 bojma nẹ [lụ] Dzhesus fe iẹ Kana iẹ Galilj, ni
 e ngà e hénawóma lụ e tshọ; ni e kásélaj lụ
 hějè iẹ e nà.

Enẹ sẹ [lụ], e kplekeshi kete Kapēnaüm; lụ, 12
 kẹ è ñẹ, kẹ è ñemimej, kẹ e kásélaj [lụ]; ni
 gbj 'ní amme hi dzhei fá-a.

- 13 Ni Dzhufoj lụ à' Henàhòbè lụ ẹshèshì-étà ; ni
 14 Dzhesus kuà e te Dzherusalem ; Ni è n'ina iè
 15 ni mej 'ní hō-a tshináj, kẹ tòi,
 16 oporoj lụ ; Ni e kẹ mej 'ní hōa okpoj lụ [ákẹ],
 17 tshè whè [lụ] nẹ fe gúänj à' tshù. Ni è kaselaj
 18 'Agbenne Dzhufoj lụ hërèná, ni [amme] kẹ
 19 ngà tshọa wà? Dzhesus hërèná e kẹ amme
 20 ákẹ, Nẹ kpátàa templ 'nẹ hiẹ, ni gbj ẹtẹ mli [lụ],
 21 m'á wónà. Kẹkẹ [lụ] Dzhufoj lụ kẹ ; Templ
 22 'nẹ tshuà lụ iè afj nüngmáj-edzhuè kẹ ẹkpà, ni
 23 o wá wónà iè gbj ẹtẹ mli? Shi lụ [lụ] e gbà-
 24 mätshò lụ templ lụ hè [ni] e wie. Nohewà lụ
 25 beni ẹ-teshi kẹdzhè gbohj-a-dzhe lụ, e kásélaj lụ
 káé ákẹ ẹ-kẹ amme enẹ ; ni amme hě nani-á-
 ngmà lụ amme iè, kẹ nani Dzhesus kẹ lụ.
- 23 'Agbenne beni e ia Dzherusalem iè Henàhò
 lụ káèmà lụ, 'mej pj hě e gbèi iè, beni amme
 24 nà okadj lụ 'ní e fe lụ. Shi Dzhesus e dzhiè-
 25 ehe-shi há-ā amme, ákeshi e lè ['mej] fej, Ni
 é-mẹ 'ní 'mà-ko 'á iè gbàmà hè odase ; shi e lè
 nani ia gbàmà mli.

ITSHO ETE.

Nư kò iè Pharisj lụ [a'] teng, a' tshế lụ Niko- 1
 djmụs, Dzhufoj lụ [à'] 'déhé. E ba Dzhesus 2
 nga ñong nì e kẹ lụ [áke], Rabbi, wà lè áke à
 tshủ o tsholă kędzhè Ñüngmạ nga, shi 'mà 'ko
 ñeng a fe okadj 'ní o fea 'né, dzhà Ñüngmạ kẹ
 lụ ia [kẹkẹ]. Dzhesus hěrëna, ni e kẹ lụ [áke] ; 3
 Lẹleng, lẹleng, mi kẹa o [áke], kędzhi à' fá-a
 'mà ẹkong [lụ], e ñeng e nà ñüngmạ jnà lụ.
 Nikodjmụs kẹ lụ [áke], Tể à' wá fe tẹn [nì] 4
 beni 'mà ẹ-gbà [lụ], à' wá fá lụ ẹkong? Ani è
 wá ñé e bote e ñề mừsù mli ẹkong koni á' fá
 lụ? Dzhesus hěrëna [áke], Lẹleng, lẹleng mi 5
 kẹa o [áke], Kędzhi à' fá-a 'mà iè nù kẹ Mụmạ
 lụ hẹwà [lụ], e ñé-ẹ e bote Ñüngmạ jnà lụ mli.
 Nạ ní à-fá iè hẹwulo hẹwà [lụ], hewulo dzhi ; nì 6
 nạ ní à-fá iè mụmạ lụ hẹwà lụ, mụmạ dzhi.
 O hiẹ á kả fề o jà áke m' kẹ o [áke], Dzhà 7
 à-fá ñẹ ẹkong ; Mụmạ lụ mụà iè hế ['ní] è 8
 sủmạ-a, ni o nừa e gbề, shi o lế hế 'ní e dzhề,
 'lô hế 'ní è ià-a ; nakai dzhi 'mej fej 'ní á-fá iè
 mụmạ lụ hế. Nikodjmụs hěrëna, ni e kẹ lụ 9
 [áke], Tểtẹn ni nj nế wá iè? Dzhesus hěrëna 10
 ni e kẹ lụ áke, Ani tsholă iè Israel dzhi o, ni o
 lế nj nế? Lẹleng, lẹleng, mi kẹa o [áke], Nạ 11
 'ní wà lè [lụ], [nồ] wà wiea ; ni nặ 'ní wà ẹ-nà
 [lụ], no hề odase wà iềä ; nì ñề hế-ẹ wà 'dase
 lụ ñề ie-e. Kędzhi m' ẹ-kẹ ñề shipong-hề [nj], 12

- ni ñe hě-ē ñe ie-ē [lụ]; tetēn ni kędzhi mi kē
 13 ñe ñüngmà-hě [nj], ni ñe wá hě ñe iè? Ni
 'mà 'kò ẹ-kuako ẹ-ía-ko ñüngmà mli, dzha
 'mà 'ní kplėkėshì kędzhè ñüngmà mli [lụ],
 gbămà Bi lụ 'ní ià ñüngmà mli [lụ].
- 14 Ni bėni Moses wó onũfü lụ nà iè ngà lụ mli
 15 [lụ], nakai dzhà à' wó gbama Bi lụ nà; Koni
 'mej fej ní hėja e hě ièa [lụ], hiẹ á kă kpata, shi
 [amme] ná dā-shihire.
- 16 Nẹkẹ Ñüngmà dà dzhe lụ hě, ákẹ e ngà e
 Bi 'kome-ní-à-fǎ lụ há, ákẹ 'mej fej 'ní hea e hě
 ièa lụ, hiẹ á kă kpata, shi [amme] ná dā-shi-
 17 hire. Shi Ñüngmà tshũ-ũ è Bí [lụ] dzhè mli
 'ní é bù dzhè lụ fǎ, shi [mom], ákẹ, e hěwà [lụ],
 dzhe lụ wá ná hěřmà.
- 18 'Mà 'ní hėja e-hě ièa [lụ], á bù-ũ lụ fǎ, shi 'mà
 'ní hě-iè [lụ], á-bù [lụ] fǎ mómö, ákėshi è hěkò
 Ñüngmà Bí 'kome-ní-à-fǎ lụ gbėi nà è iėkò.
- 19 Ni fǎbũ lụ nẹ, ákẹ là lụ ẹ-bà dzhè lụ mli, ni
 gbamej dà-ä dũng lụ hě fě là lụ, ákėshi amme
 20 njfėmaj lụ ẹfong dzhi. Shi 'mej fej 'ní fea ẹ-
 fong lụ, ñèa là lụ, ni [amme] bá-ā là lụ nga,
 21 koni á' kă sũsũ [amme] njfėmaj. Shi 'mà ní
 fea ănàkuá [lụ], bà-ä là lụ hě, koni e njfėmaj
 lụ 'á dzhekpo, ákẹ Ñüngmà è kẹ fe.
- 22 Nj nẹ à' sẹ [lụ], Dzhesus kẹ è kasėlaj lụ bà
 Dzhudea mang; ni amme kẹ lụ hì dzhei, ni è
 baptaiz.
- 23 Ni Dzhon hũ mī baptaiz iè Aion, iè Salim
 masei, shi nũ pj iè dzhei; ni amme bà, ni à'

baptaiz amme; Shi bẻlẻ à' nả-kò á ngà Dzhon 24
á wò prisõn lụ mli.

'Agbenne nguándèdzhè ba-tèshi iẻ Dzhon ka- 25
selaj lụ, kẹ Dzhufoj lụ, à' teng; iẻ hẻdzhũ hẻ-
wà. Ni amme bà Dzhon nga, ni amme kẹ lụ 26
[áke], Rabbi, 'mà ní kẹ oi a, iẻ Dzhordan sẻ lụ,
'mà ní o iẻ lụ odase [lụ], ná, e baptaiz ni 'mej
fej mĩ bà è ngà. Dzhon hẻrenà e kẹ, Gbằmà 27
nẻ-ẻ á mỏ nả 'ko mli, dzhả à' dzhẻ ñungmà
[mli] à' ngà-hả lụ. Ñẻ diẻntshẻ ñẻ mĩ iẻ m' 28
odáse, áke mi kẹ [áke], Dzhẻ mi dzhi Krist lụ,
shi à' tshủ m' kẹ tshỏ e hẻ. Ajẻfỏrỏwủ lụ dzhi 29
'mà ní iạ ajẻfỏrỏ lụ; shi ajẻfỏrỏwủ lụ shiẻntshẻ
lụ, 'nỉ dằmà-ạ-shi boạ lụ tẻẻ lụ, hiẻmẻạ tủtủ iẻ
ajẻfỏrỏwủ lụ gbẻ hewạ; nohẻwạ lụ mi h'ẻmei
nẻ ẻ-bằmli. Lụ [lụ] e wá fằtằ è hẻ, shi mi 30
[lụ] à' wá dzhie m' hẻwạ. 'Mà ní dzheạ ngủẻi 31
[lụ], fẻ fej, 'mà ní dzheạ shiọng lụ, dzhẻ shi-
ọng lụ, ni e wieạ shiọng lụ hẻ; 'mà ní dzhẻ
ñungmang lụ, fẻ fej; Ñỉ nả 'nỉ ẻ-nà [lụ], ni ẻ- 32
nủ [lụ], nỏ hẻwạ odáse e iẻạ; ni 'mà 'kỏ hẻ-ẻ
ẻ 'dằse iẻ-ẻ. 'Mà ní ẻ-hẻẻ è 'dằse ẻ-iẻ [lụ], ẻ- 33
bằnằ áke ằnằkuáfo dzhi Ñungmà. Shi 'mà ní 34
Ñungmà ẻ-tshủ lụ, wieạ Ñungmà wiẻmạj, shi
lụ [lụ] Ñungmà hả-ả lụ Mủmạ lụ, dzhẻ kẹ sủ-
sủmạ. Tshẻ lụ mĩ dằ Bí lụ hẻ, ni ẻ-ngà ñj piả 35
ẻ-wỏ e dẻ mli. 'Mà ní hẻạ Bí lụ hẻ iẻạ [lụ], 36
nằ-ả dằshihẻẻ; ni 'mà ní hẻ-ẻ Bi lụ hẻ iẻ-ẻ
[lụ], ẻ-nằ-ng shihẻẻ; shi mom Ñungmà mlỉfủ
lụ hỉạ e nằ.

ITSHO ÉDZHUÈ.

1 'AGBENNE nani Nimtshà lụ lè beni Pharisj lụ
 é-nũ ákẹ Dzhesus fe ni è baptaiz kaselaj fè
 2 Dzhon [lụ], (Tshàbèlě Dzhesus dientshè bap-
 3 taiz), shi è kaselaj lụ,) 'E shí Dzhidea è jng è
 4 te Galilj ékong. Ni dzhà e tshọ Samaria mli.
 5 'Agbenne e bà Samaria mang 'kò nà ní à' tsheạ
 Sikar, iè shiọng kutū ni Dzhakob ngà-hắ e bí
 6 Dzhoseph lu, maséi. 'Agbenne Dzhakob nũbũ
 lụ iè dzhèi. Dzhesus, ákeshi gbèniemà lụ é-tà
 lụ [lụ], nohewạ [lụ], táshi iè nũbũ lụ nà; kẹ-
 7 bà-a shuande [bè]. Jō 'kò dzhè Samaria bà
 nũ-iè: Dzhesus kẹ lụ [ákẹ], Hắ m' m' á nũ.
 8 (Shi e kàsèlaj [lụ] étè mang lụ mli, ngmà hế-
 9 ma.) Kẹkẹ [lụ], Samaria jò lụ kẹ lụ [ákẹ],
 Tể tẹn ni bò ní o dzhi Dzhunò [lụ, o] bíạ mi,
 ní mi dzhi Samaria jō [lụ], nũ, 'ní ó 'nũ? shi
 10 Dzhufoj lụ kẹ Samariabj lụ ié-ē. Dzhesus hế-
 rếnà, ni e kẹ lụ [ákẹ], O lè Nũngmà nắkè lụ,
 kẹ 'mà ní kẹạ ò [ákẹ], hắ m' m' á nũ lụ, dzhí-
 11 kũlụ o wá bà lụ, ni e wá hắ ò h'ékámà nũ. Jō
 lụ kẹ lụ [ákẹ], Oura, o bẹ nắko 'ní o wá ngà-ié,
 ni bũ lụ [hũ] kuạ; nẹgbè o ná k'ékámà nũ lụ
 12 iè mắ? [Ani] o fè wạ Tshè Dzhakob, ní hắ
 wạ nũbũ lụ; ni lụdientshè è nũ mli, kẹ è bj
 13 lụ, kẹ è koloj lụ? Dzhesus hếrếnà, ni e kẹ lụ
 [ákẹ], 'Màfejma ní nũa nũ nế [éko lụ], kumắj

wà iè lụ ẹkong; Shi 'màfejmə ní nùà nù ní 14
 m' á há lụ [lụ], kùmáj jéng lụ động; shi nù ní
 m' á há lụ [lụ], wá hì è mli nùbú ní kuẹa kẹ-
 ià-a dāshihire mli. Jō lụ kẹ lụ [áke], Oura, 15
 há mi nù nẹ koni kumaj 'á ká iè m', ni m' ká
 bà biẹ m' bá iè. Dzhesus kẹ lụ [áke], Já tshẹ 16
 ò wù, ní [o] bà biẹ. Jō lụ hěrěnà, ni e kẹ, Mi 17
 bẹ wù. Dzhesus kẹ lụ [áke], 'Odzhègbān ò
 kẹ [áke], Mi bẹ wù [lụ]; Shi ó' gbà wùmej 18
 ẹnùmà; ni 'mà ní o iạ agbẹnne [lụ], dzhē o wù
 dzhí lụ; nò mli [lụ], ó 'kẹ ảnàkuá. Jō lụ kẹ 19
 lụ [áke], Oura, m' ẹnà áke gbàlạ dzhi o. Wà 20
 tshemej lụ sàlè iè gọng nẹ nà; ni ñẹ [lụ ñẹ]
 kẹ Dzherusalem mli dzhí hể ní 'mej wá sàlè.
 Dzhesus kẹ lụ [áke], Jō, hể ó iè iè m' nà, bẹ lụ 21
 mī bà beni ñẹ sàleng Tshẹ lụ iè gọng nẹ nà, 'lō
 iẹ Dzherusalem. Ñẹ lể nani ñẹ sàlèa, wà [lụ wà] 22
 lè nani wà sàlẹa: shi hěrěmạ lụ dzhẹ Dhufoj lụ
 à' ngà. Shi bè lụ mī ba, e iè ágbẹnne, beni sạ- 23
 lelạj ảnàkuáfoj lụ wá sàlè Tshẹ lụ iè mùmà mli
 kẹ ảnàkuálẹ mli; shi Tshẹ lụ mī táo nẹkẹ ['mej]
 'á sàlè lụ. Ñüngmà lụ, mùmà'ng; ni 'mej ní 24
 sàlèa lụ [lụ], dzhà amẹ sàlè lụ iè mùmà mli,
 kẹ ảnàkuále mli. Jō lụ kẹ lụ [áke], Mi lè áke 25
 MESSIA bà-a, ['mà] ní à' tshẹa Krist [lụ]; beni
 ẹ-bà [lụ], è wá gbà wà nj pià. Dzhesus kẹ lụ 26
 [áke], Mi, ní m' kẹ o wiaạ [lụ], dzhi.

Kẹkẹ lụ e kásẹlạj lụ bà, ni amẹ fē-jà áke e 27
 kẹ jō lụ wie; tshàbẹlẹ 'mà'ko bí-ī lụ [áke], Mế
 nj ò táoạ? àlō, Mế bà o kẹ lụ wiaạ? 'Agbẹnne 28

jō lụ shí e nũgbẹ lụ ni e kǎ-gbẹ e te mang lụ
 29 mli, ni e kẹ hj lụ [áke], Nẹ bà-a, ñẹ [bá] kuẹ-a
 nũ 'kò, ní tshọ m' nj piā ní m' é-fe dǎ; Ani
 30 dzhē Krist lụ nẹ? Kẹkẹ lụ amme dzhè mang
 lụ mli, amme bà è ngạ.

31 Bẹlẹ no mli lụ, e kǎsélaj lụ bà lụ, [amme]
 32 kẹ, Oura, jẹ-nj. Shi e kẹ amme [áke], Mi iè
 33 ngmà ní m' jèa ní ñẹ lẹ. Nòhẹwà [lụ], e kǎ-
 sélaj lụ 'mà 'kome kẹ 'mà krókò, [áke], Ani
 34 'mà 'kò ẹ-bà há lụ nǎ 'kò ẹ-iè? Dzhesus kẹ am-
 me [áke], Mi ngmà dzhí áke m' fẹa nani 'mà ní
 tshú m' [lụ] sũmà-a, koni m' gbẹ è nitshũmà
 35 lụ nà. Ani ñẹ ẹ-kẹ-e [áke], Nòdzhj ẹdzhuẹ iè,
 koni [nò sẹ lụ], ǎblé-kùmǎmǎ-bè lụ bà-a? Ná,
 mī kẹ ñẹ [áke], Nẹ hóleạ ñẹ hingmẹj à' nà, ni
 ñẹ kuẹa ǎbáj lụ [à'] nà, shi amme ẹ-gbǎ-futā
 36 mòmǒ sǎ kùmǎmǎ. Ni 'mà ní kù-ạ lụ nǎ-a pǎ-
 bǎ-nj, ni e búà-a aduawá nà e tǒa dǎshihẹ;
 koni 'mà ní dũa lụ, kẹ 'mà ní kũa lụ, j-ẹñà lụ
 37 fej hiẹ-wá-mẹ shi'kome. Ni enẹ hẹwà ni nani
 à' kẹa [áke], 'Mà 'kome dũ ạ, ni 'mà 'krókò-
 38 kũ-ạ [lụ], dzhi ǎnàkuá. Mi tshú ñẹ [áke] ñẹ iá
 kũ-nani ñẹ tshú-ũ hẹ nǎ 'kò; 'mej-krókò-'mej
 tshũnj, ni ñẹ ẹ-bà amme nitshũmaj lụ à' mli.

39 Ni nò mang [lụ] mli Samariabj lụ pj hẹ e
 nà iè, jō lụ wiemà lụ, ní e iè-odáse [áke], E kẹ
 40 m' nj piā ní m' ẹ-fe dǎ [lụ], hẹwà. Nòhẹwà
 lụ, beni Samariabj lụ shẹ e ngạ lụ, amme bà lụ
 [áke] e kẹ amme wá hishi; ni e hi dzhei gbj
 41 ẹñà. Ni lụdientshẹ e wiemà hẹwà lụ 'mẹj pj

sá hě e nà iè. Ni amme kē jō lụ [áke], Ag- 42
benne wà m' hě wá 'iè, dzhē nāni o kē lụ hěwà;
shi wà-dientshè wà ế-nữ, ni wà lè áke ené dzhi
Krist lụ lẹlẹng, dzhè lụ Hērèlà lụ.

Agbenne, gbj ẹnà sẹ lụ, e jng kẹdzhè dzhẹi e 43
te Galilj. Shi Dzhesus dientshè iè odáse áke 44
gbàlà bẹ animũnám iè lụdientshè e mang mli.
Agbenne, beni ế-shè Galilj lụ, Galilbj lụ tò 45
lụ; shi amme ẹnà nj lụ fej ní e fe iè Dzherusa-
lẹm, iè kaëmàfẹmà lụ; Koni Dzhesus bà Kana 46
iè Galilj, hě ní e tshọ nữ lụ wein lụ. Ni
odehe ko iè, 'mà ní bí hějèä, iè Kapernaüm.
Beni e nữ áke Dzhesus ế-dzhè Dzherusalem ế- 47
bà Galilj lụ, e tẹ e ngā ni e bà lụ [áke] e kplé-
kěshi ní e ba tshá e bí lụ; shi ế-gbo ẹta. Koni 48
Dzhesus kē lụ [áke], Dzhà ñẹ nà okadj kẹ nă-
wùdzhj dă-ní ñẹ wá hě ñẹ iè. Lumà lụ kē lụ 49
[áke], Oura, bá dă-ní mi bi lụ wá gbổ. Dze- 50
sus kē lụ [áke], Iá, ố bí lụ hiẹkă. Ni nū lụ hě
wiemà lụ ní Dzhesus kē lụ [lụ e] iè, ni e jng e
tē. Ni beni e ià-a [lụ], e tshúdzhj lụ kẹ lụ kpè, 51
ni amme kē lụ [áke], O bì lụ hiẹkă. Koni e 52
bí amme bè inà ní e hě bọi lụ wà. Ni amme
kē lụ [áke], Ñẹ, shuande ngmlẹ 'kome inà ni
fũlũ lụ shĩ lụ. Kẹkẹ lụ tshè lụ lè áke nò bè lụ 53
nà năn ni Dzhesus kē lụ áke, O bí lụ hiẹkă
[lụ], ni lụdientshè e hě e iè, kẹ e whề [lụ] fej.
Ni ása ené dzhi okadi ẹnà ni Dzhesus fe, beni 54
è dzhè Dzhudea e bà Galilj [lụ].

ITSHO ÉNŪMÀ.

- 1 ENE sẹ lụ Dzhufoj lụ fe kǎēmà; ni Dzhesus ịe
 2 Dzherusalem. Agbẹnne kpākpò ịe Dzherusalem
 ịe tōagbó lụ hẹwà, ní, Hjbru [wiemà] mli lụ,
 3 à' tshẹa Bethesda, ni e ịa nāgbèj ẹnũmà. Ni
 enémej à' mli lụ hẹlātshèmej pj kǎmà, fúláfoj,
 [kẹ] oshjfoj, [kẹ], kọdǎdzhj, ni mề-à nù lụ
 4 mlitá. Shi bè 'kò ní á-tò lụ nà lụ, angel ịa-a
 kpākpò lụ mli, e tà-a nù lụ mli; koni e mlitá
 lụ sẹ lụ, mǎfejmə ní j-à nù lụ mli tshútshũ lụ,
 5 nǎ-a tshǎmà ịe nǎfej hẹlà ní ịeà lụ. Ni nù 'kò
 ịe dzhei ní é-hie helà áfj ñüngmáj ẹtẹ-kẹ kpāñò.
 6 Beni Dzhesus nà lụ kǎshi, ni e lè ákẹ é-tshè
 [lụ], e kẹ lụ [ákẹ], O tǎo ákẹ ó hẹ wà-a o?
 7 Hẹlātshè lụ hẹrẹ lụ nà [ákẹ], Oura, mi bẹ
 'mà'ko, ni beni átà nù lụ mli [lụ], e wá wó mi
 e wó kpākpò lụ mli; shi beni mi bà-a [lụ],
 8 'mà krókò tshọ-a mi hǎmà j-a mli. Dzhesus
 kẹ lụ [ákẹ], Téshe, wó o sa lụ nà, 'ní o ñie.
 9 Ni amrọ lụ, nū lụ hẹwà lụ, ni e wó e sà lụ nà,
 ni e ñie; ni gbi lụ nà nān dzhi sabbath lụ.
 10 Nohẹwà [lụ], Dzhufoj lụ kẹ 'mà ní á-tshǎ lụ
 [lụ ákẹ], Sabbath gbì lụ 'né, mlá lụ há-a
 11 hẹgbẹ ákẹ ó'tere o sà. E hẹrẹ amẹ nà [ákẹ],
 'Mà ní tshǎ mi [lụ], lụ nān e kẹ mi [ákẹ],
 12 Wó o sa lụ nà, 'ní o ñie. Agbẹnne amẹ bi
 lụ [ákẹ], Nǎmà dzhí 'mà ní kẹ o [ákẹ], Wó o
 13 sà lụ nà 'ní o ñie [lụ]? Ni 'mà ni á-tshǎ lụ

[lụ] lế 'mà ní dzhi, shi Dzhesus ẹ-tshỏ mej pj
 'ní iạ dzhei lụ à' tẻng ẹ-tẻ. Nỏ sẻ lụ Dzhesus 14
 nỉnà lụ iẻ templ lụ mli, ni e kẻ lụ [áke], Ná,
 á-tshả o; kả fẻ njfodzhj động, ẹkolụ nani fẻ wá
 bà o nà. Nủ lụ jng e tẻ, ni e kẻ Dzhufoj lụ 15
 áke Dzhesus dzhi 'mà ní tshả lụ [lụ]. Ni 16
 nohẻwà [lụ], Dzhufoj lụ nẻ Dzhesus, ni amme
 tảo lụ amme gbẻ, ákeshi ẹ-fe nj, nẻ iẻ Sabbath
 gbi lụ nà.

Shi Dzhesus hẻẻ amme nà e kẻ, Mi Tshẻ 17
 mỉ tshủnj kebà-benẻ, ni mi tshủa. Nohẻwà 18
 [lụ], nỏ mỏm ni Dzhufoj lụ tảo lụ amme á-gbe,
 ákeshi dzhe Sabbath lụ nà kẻkẻ ni ẹ-tỏ, shi e
 kẻ áke, Nủngmà dzhi e tshẻ, bẻẻ ẹ-fẻ áke e ke
 Nủngmà iẻ-ẻgbà Agbenẻ Dzhesus hẻẻnà e kẻ 19
 amme áke, Lẻlẻng, lẻlẻng, mi kẻa nẻ [áke], Bí
 lụ diẻntshẻ nẻ-e 'á fe nả'kỏ, shi nảni e nà-a
 áke Tshẻ lụ fea [lụ]; shi njfejnj ní e fea lụ
 nỏmej nản ni Bi lụ hủ fea Shi Tshẻ lụ dà-a 20
 Bi lụ hẻ, ni e tshỏ-a lụ nj lụ fej ní lụdiẻntshẻ e
 fea [lụ]; ni ẻ wả tshỏ lụ nitshủmaj [ní] fẻ
 enẻmẻj, koni nẻ fe jả. Shi bả ní Tshẻ lụ tea 21
 gbohj à' shỉ, ni e hả-a amme h'ẻkảmà [lụ];
 nakai [nản] Bí lụ hủ hả-a 'mẻj ní e sủmà-a
 h'ẻkảmà. Shi Tshẻ lụ ẹ-bủ-u 'mà 'kỏ atẻng, 22
 shi ẹ-ngà atẻng-bủ lụ fej ẻhả Bi lụ; Koni bẻni 23
 hiẻsả-a Tshẻ lụ, nakai [nản 'mẻj] fej hiẻ-wả-
 sả Bi lụ. 'Mả ní hiẻ-ẻ-sả-a Bi lụ, hiẻ-ẻ-sả-a
 Tshẻ lụ ní tshủ lụ [lụ]. Lẻlẻng, lẻlẻng, mi 24
 kẻa nẻ [áke], 'Mả ní nửa mi wiema lụ, ni e

hĩa 'mà ní tshú m' [lụ] hẽ e iẹa [lụ], nǎ-à
 dāshihire, ni e shẹng fǎbù mli; shi ẹ-fǒ kẹ dzhẹ
 25 gbẹle [mli, kẹte] shihire mli. Lẹlẹng, lẹlẹng,
 mi kea ñẹ [áke], Bè lụ mī bà, ni [e] iẹ ág-
 benne, beni gbohj lụ wá nũ Nüngmà Bi lụ
 26 gbè; ni 'mẹj ní nũ-a [lụ] wá hishi. Shi bǎ ní
 Tshẹ lụ ià h'ẹkǎmà, iẹ lụdientshẹ e mli [lụ];
 nakai [nāu] ẹ-hǎ Bi lụ, áke lụ [hú] ẹ-nǎ h'ẹkǎmà
 27 iẹ lụdientshẹ e mli; Ni ẹ-hǎ lụ hẹgbẹ áke e
 28 bù-àtẹng hũ, ákeshi gbama Bi dzhi lụ. Nẹ
 hiej á kǎ fe ñẹ jà iẹ enẹ hẹwà; shi bè lụ mī
 bà, bè nǎ ní ['mẹj] fej ní ià búj lụ [à'] mli
 29 [lụ], wá nũ e gbè, Ni amẹ wá dzhẹkpò; 'mej
 ní ẹ-fe ẹkpǎkpǎ lụ, iẹ shite-ẹkong kẹ shihire
 mli; ni 'mej ní ẹ-fe ẹfong lụ, iẹ shite-ẹkong kẹ
 30 fǎbù mli. Mi-dientshẹ mi hẽ [lụ], mi ñẹ-e
 nǎkò m'á fe; bǎ ní mi nũ-a [lụ], nakai mi bũ-a
 atẹng; ni mi 'tẹngbù lụ dzhǎgbẹ, ákeshi mi
 tǎo nǎni mi dientshẹ mi sũmà-a, shi nani Tshẹ
 31 lụ ní ẹ-tshú m' lụ sũmà a. Kẹdzhi mi iẹ mi-
 dientshẹ-mi-hẽ odǎse [lụ], mi 'dǎse lụ dzhẽ
 ǎnǎkuǎ.
 32 'Mà 'krókó iẹ ní iẹa mi odǎse; nì mi lè áke
 ǎnǎkuǎ dzhi odǎse lụ ní e iẹa iẹ mi hẽ [lụ].
 33 Ñẹ tshú à' tẽ Dzhon nga, ni e iẹ ǎnǎkuǎ lụ,
 34 odǎse. Tshǎbele mi hẽ-e gbama odase; shi mi
 35 kẹ ñẹ nj 'nẹ, koni ñẹ nǎ hẹrēmà. Lụ [lụ],
 kǎndě ní tshòà, ní dzhedzhẹa dzhi [lụ], ni kpi-
 tiō 'kò lụ, ñẹ sũmà áke ñẹ hiej-'á-mẹ iẹ e dzhẽ-
 dzhẹmà lụ mli.

Agbẹnne mi iè odáse ní fè Dzhon ná lụ; shi 36
 nítshúmaj lụ ní Tshè lụ há m' áke mi gbèná
 [lụ], no nitshúmaj lụ nān ní mi fea [lụ], mī
 iè m' odáse áke Tshè lụ ẹ-tshú m'. Ni Tshè 37
 lụ dientshè ní tshú m' [lụ], ẹ-iè m' odáse.
 Ñẹ ẹ-nũ kò è gbè dá, ássā ñẹ ẹ-nā kò e tāmā-
 mǎ. Ni ñẹ bẹ e wiemà lụ kẹ ñẹ mli hìlụ; shi 38
 'mà ní ẹ-tshú m' [lụ], ñẹ hế-e e nà ñẹ ié-e.

Ñẹ hǎlà-a nj ní á'-ngma lụ [mli]; shi ñẹ 39
 súsua áke nomej á' mli ñẹ ná-a dā shihire, ni
 nomej dzhi naní ièa mi hè odáse. Ni ñẹ bá-a 40
 mi ngā koni ñẹ wá ná k'ékāmà. Mi hế-e ani- 41
 mũnám iè gbamej à' dè; Shi mi lè ñẹ, áke ñẹ 42
 bẹ Ñüngmà hédā kẹ ñẹ mli hị. Mi bà iè m' 43
 Tshè lụ gbèi mli, ni ñẹ ẹ-tō m'; kędzhi 'mà
 'króko tshì lụdientshè e gbèi tà e bà [lụ], lụ
 [lụ], ñẹ wá tò lụ. Ñẹ ní ñẹ hea animũnám iè 44
 ñedientshè ñẹ tengbj à' dè [lụ], koni ñẹ táo
 animũnám lụ ní dzhèa Nüngmà kẹkẹ ngā [lụ],
 tetèn ni ñẹ wá ñiẹ ñẹ hế ñẹ iè? Ñẹ kǎ susuā 45
 áke m' á dzhie ñẹ shi m' á há Tshè lụ; ['mǎ]
 iè ní dzhiea ñẹ shi, Moses, ['mà] mli ní ñẹ mǎ-a
 lụ. Shi ñẹ hế Moses hè ñẹ iè dzhíkùlù, ñẹ wá 46
 hế mi hủ mi hè ñẹ iế, shi e ngmà [iè] m' hế'.
 Shi kędzhi ñẹ hế-e nj ní e ngmà [lụ] ñẹ iế-e 47
 lụ, tể à' wǎ fe tèn ni ñẹ wǎ hế mi wiemàj lụ
 ñẹ iè.

ITSHO ÉKPĀ.

1 Nj 'né à' sē [lụ], Dzhesus fò Galilj ngshà lụ,
 2 ní dzhi Tiberias ngshà lụ. Ni asafo jū ñie e
 sē, ákeshi amme nà okadj lụ ní e fē [lụ], iè mej
 3 ní he-ie-à lụ nà [lụ]. Ni Dzhesus kuà tề gọng
 4 ko nà ni e tashi iè dzhei, kẹ e kāsélàj lụ. Ni
 hènàhō lụ, Dzhufoj lụ à' kaemà-femà [lụ], ẹ-
 sheshi ẹta.
 5 'Agbẹnẹ beni Dzhesus hole e hingmej à' nà;
 ni e nà ákẹ asafo jū bà-a e ngà [lụ], e kẹ Philip
 [ákẹ], Négbẹ wà wá hě akpānò iè koni mejnẹ-
 6 mej wá iè? (Ni enẹ [lụ] e kẹ kẹ kà lụ, shi lụ-
 7 dientshẹ [lụ], e lè nani e wá fē.) Philip hěř
 lụ nà [ákẹ], Dẹnarj oháj ẹñà nà akpānò shẹng
 8 amme, koni amme fej amme wá ngà fio. E
 kāsélàj lụ à' ten mākome Andru, Simon Pitr
 9 ñemí lụ, kẹ lụ [ákẹ], Oblañò ko iè biẹ ní iẹa
 bālè lōfòj ẹnụmà kẹ loj bibj ẹñà, shi mení dzhi
 10 nò iè pj nẹkẹ 'né tềng? Ni Dzhesus kẹ, Há
 ní 'mej lụ á-tărăshì. 'Agbẹnẹ dzhuei pj iè
 dzhei njang. Koni hj lụ tărăshì, amme jbà wá
 11 shẹ akpěj ẹnụmà. Ni Dzhesus kála lōfòj lụ;
 ni beni ẹ-dashi [lụ], e dzhà há kāsélàj lụ, ni
 kāsélàj lụ kẹ há mej ní ẹ-tărăshì [lụ]; kẹ loj lụ
 12 hủ, bậbà ní amme tảo-a. Ni beni amme ẹ-tara
 [lụ], e kẹ e kāsélàj lụ [ákẹ], Nẹ bua-a fhủfủ-
 dzhj lụ ní ẹ-shuẹ lụ nà, 'ní nako á-ká lădzhě.

Nohëwà [lụ], amme búa nà, ni amme wò kǎfùj 13
 ñüngmǎ-k'-ếñà obốbố ke bālè lófòj lụ fhufu-
 dzhj, ní shuề há mej ní ế-iề [lụ]. Nohewà [lụ], 14
 beni gbamềj 'nề ế-nà okadi lụ ní Dzhesus fề
 [lụ], amme kề, Anàkuá, enề dzhi gbàlạ lụ ní
 kulẹ e bà-a dzhề lụ mli [lụ].

Agbennenẹ nani Dzhesus lè ákẹ amme wá bà 15
 ni amme wá ngà lụ perfors 'ní amme fề lụ
 mangtshề [lụ], e kome e jng e tề gọng ko nà
 ếkong. Ni beni ế-shề gbếkề [lụ], e kásélàj lụ 16
 kplekeshi ketẹ ngshà lụ hề, Ni amme bớte lelẹ 17
 mli, ni amme fò ngshà lụ ketề Kapēnaüm
 hếwà. Ni agbennenẹ dúng ế-wò, ni Dzhesus
 báko amme ngà. Ni kǎjạ bǎbào ni ba tshuà 18
 lụ hếwà [lụ], ngshà lụ nà teshi. Ni beni amme 19
 ế-wiri wá fề fùlòngj ñüngmǎj-ếñà-ke-ếnùmà, lỏ
 ñüngmǎj-ếtẹ [lụ], amme nà Dzhesus ñiề ngshà
 lụ nà, ni e bengkềa lểlể lụ; ni amme shếgbếjề.
 Shi e kề amme ake, Míng, ñề kǎ shế-a gbếjề. 20
 Kềkề [lụ] amme táo ákẹ amme ngà-a lụ kebà-a 21
 lểlể lụ mli; ni amro lụ lểlể lụ ế-shề shipong lụ
 heni amme ià-a [lụ].

Dzhètshếrềnà lụ, beni gbamềj lụ ní dǎmà 22
 ngshà lụ sề lụ nà ákẹ lểlể 'kò bể dzhei dộng,
 ákẹ nani e kásélàj lụ ếtẹ mli [lụ], nì ákẹ
 Dzhesus ke e kásélàj lụ ế-iá-a lelẹ lụ mli [lụ],
 shi e kásélàj lụ kềkề ni ế-jng-ế-te [lụ]; (Tshà- 23
 bểlể lèdzhj krokomej dzhề Tiberias bà heni
 amme iề akpànò lụ iề [lụ] masei lụ, beni Nim-
 tshà lụ ế-dashi [lụ] sề lụ;) Nohëwà [lụ], beni 24

mej lụ nà áke Dzhesus bẹ dzhei, alō e kāsélàj
 lụ, amme hũ amme ngà lèdzhj, ni amme bà
 5 Kapēnaüm, amme táo-ạ Dzhesus. Ni beni
 amme ẹ-nà lụ iè ngshà lụ sẹ [lụ], amme kẹ lụ
 26 [áke], Rabbi, tébế ní o bà biẹ? Dzhesus here
 amme nà è kẹ, Lələng, lələng, mi kẹ-ạ ñe
 [áke], Ñẹ tao-ạ mi, dzhē nani ñe nà okadj
 lụ hěwà, shi ákeshi ñe iè lófòj lụ ẹko ñe
 tářă.
 27 Ñẹ ká tshǔ-a-nj iè ngmà ní hiękpátà-a lụ
 hěwà, shi no ngmà 'ní hiashi kẹfeạ dā-shihirè
 lụ, nani gbămà Bí lụ wá há ñe [lụ]; shi lụ, ni
 28 Ñüngmà, [ni dzhí] Tshè lụ, ẹ-bà e nà. Kẹkẹ
 lụ amme kẹ lụ [áke], Menni wà wá fẹ koni wà
 29 wá tshǔ Ñüngmà njtshǔmàj lụ? Dzhesus
 hěrènà e kẹ amme [áke], Enẹ dzhi Ñüngmà
 nitshǔmà lụ, áke ñe wá hẹ mà ní ẹ-tshǔ [lụ]
 30 nà ñe iè. Nohěwà [lụ], amme kẹ lụ áke, men-
 ni okádi o tshō-ạ wà má, koni wà 'á nà, 'ní wà
 31 wá hẹ o-nà wà iè? menni o tshǔ-a? Wà tshè-
 mej lụ iè manna iè ngà lụ mli; áke beni
 á-ngmà [lụ], E há amme akpānò amme iè
 32 kędzhè ñüngmà mli. Agbēne Dzhesus kẹ
 amme [áke], Lələng, lələng, mi kẹ-ạ ñe áke,
 dzhē Moses há ñe nò akpānò lụ kędzhè
 ñüngmà mli [lụ]; shi mi Tshè lụ nì há-a
 ñe akpānò krọng lụ kędzhè ñüngmà mli [lụ].
 33 Shi Ñüngmà akpānò lụ dzhí manni dzhè
 ñüngmà mli e kpleke shi [lụ], nì e há-a dzhè lụ
 34 h'ékāmà [lụ]. 'Agbēne amme kẹ lụ [áke],

“Nimtshá, há wà akpāno 'né dá.” Ni Dzhesus 35
 kē amme [áke], Mi dzhí h'ékāmà akpānò lụ;
 manì bà-a m' ngā [lụ], hòma iéng lụ gbikǒ;
 nì manì hēa mi nà iè-a [lụ], kǔmáj iéng lụ
 gbikǒ. Shi tshaběļě mì kē [áke], ñe hǔ ñe 36
 ẹ-nà mi, nì ñe héc-e ñe ié-e. Mejfej ní Tshè lụ 37
 ngàhá-a mi [lụ], wá bà mi ngā; nì manì bà-a
 mi ngā [lụ], mi shuéng lụ nǎkonǎko hēwà.
 Shi mi dzhè ñüngmà mli mi bà, dzhè midien- 38
 tshè nani mi sǔmà-a fēma, shi nani manì tshǔ
 mi [lụ] sǔmà-a fēma. Ni ené dzhí nani Tshè 39
 lụ ní tshǔ mi [lụ], sǔmà-a; áke mejfej 'ní
 ẹ-ngàhá mi [lụ], mi kǎ lǎdzhě ẹko, shi nǎgbè
 gbi lụ, mi tē lụ shi ẹkong. Ni ené dzhi nani 40
 manì tshú mi [lụ], sǔmà-a; áke mejfej 'ní nà-a
 Bí lụ, ní hēa e nà ièā [lụ], 'á-ná dā shǐhǐrè; nì
 m' á tē-lụ-shì nā gbè gbi lụ.” Agbenne, nani 41
 è kē [áke], “Mi dzhí àkpāno 'ní dzhè ñüngmà
 mli [lụ],” Dzhufoj lụ wiéwiè. Ni amme kē, 42
 “Ani dzhè Dzhesus, Dzhoseph bí lụ 'né, mà
 tshè kẹ e ñe 'ní wà lè [lụ]; tětèn mà nì è kē
 áke 'mi dzhè ñüngmà mli? Nohēwà [lụ], 43
 Dzhesus hērēnà nì è kē amme [áke], “Ñe kǎ
 wiéwiěj iẹ ñe tén. Mako ñé-ẹ á-bà mi ngà, 44
 dzhà Tshè lụ 'ní tshǔ mi [lụ], gblà lụ; nì m' á
 tē-lụ-shi nǎgbè gbi lụ mli. 'A ngmà iẹ gbǎlǎj
 lụ à' mli [áke], “Ni à wá tshó amme fej iẹ
 Nüngmà ngā.” Nohēwà [lụ], mejfej 'ní ẹ-nù,
 nì ẹ-kǎsé iẹ Tshè lụ ngā [lụ], bà-a mi ngā.
 Dzhè áke mako ẹ-nà Tshè lụ péng, dshà manì 46

dzhè Nüngmà ngā [lụ]; lụ ni ẹ-nà Tshè lụ.
 47 Lələng, lələng mi kẹa ñẹ [áke], Mạni hẹa mi
 48 hẹ iẹa [lụ], mì ná dā shihirè. Mi dzhí nò
 49 h'ẹkāmà akpāno lụ. Nẹ tshẹmej lụ iè manna
 50 iẹ ngà lụ mli, nì amme ẹ-gbọj. Enẹ dzhí
 akpāno lụ ní dzhè nüngmà mli bà [lụ], koni
 51 'mà á ié 'ní ẹ-ká gbó. Mi dzhí h'ẹkāmà ák-
 pāno lụ 'ní dzhè nüngmà mli [lụ]. Kẹdzi 'mà
 iè àkpāno 'né [lụ], è wá hishi dā; ni àkpāno
 'ní m' á ngàhà lụ lụ dzhí mi hẹwulò, 'ní dzhe
 52 h'ẹkāmà lụ hewà [lụ], m' á ngàhà." Nohewà
 lụ, Dzhufoj lụ kòdzhó iẹ amme tẹn, amme kẹ,
 "Tẹ gbāmà 'né wá fẹ tẹn ẹ-ngà e hẹwulò e há
 53 wà ni wà wá iè?" Koni Dzhesus kẹ amme [áke]
 "Lələng, lələng, mi kẹa ñẹ [áke], kẹdzi ñẹ iéé
 gbāmà Bi lụ hewulo, 'ní ñẹ ẹnù-u e lá [lụ], ñẹ bẹ
 54 h'ẹkāmà iẹ ñẹ mli. Mạni iẹa mi hẹwulò, nì e
 nùà mi lá [lụ], iẹ dā shihirè; nì m' á tẹ lụ shì
 55 nāgbè gbi lụ mli. Shi mi hẹwulò dzhí ngmà
 56 krọng, ni mi lá dzhí nùmà krọng. Mạni iẹa
 mi hẹwulò nì e nùà mí lá [lụ], hịa mi mli, ni
 57 mi hủ mi hịa e mli. Bani Tshè h'ẹkálà lụ ẹ-
 tshủ mi, ni Tshè lụ hewà ni mi mi hiẹká [lụ];
 nakai ni mạni iẹa mi lụ nān ni e hiẹ wá ká iẹ
 58 mi hẹwà. Enẹ dzhí nò akpāno lụ 'ni dzhè
 nüngmà mli bà [lụ]; dzhè áke beni ñẹ tshẹmej
 lụ iè manna nì amme ẹ-gboj [lụ]; mạni iẹa
 59 àkpāno 'né [lụ], wá hishi dā." Nj 'né [lụ], e
 wie iẹ sinagog lụ mli, beni è wiea-e-tshò-à iẹ
 60 Kapēnaum [lụ]. E kāsélàj lụ à' mli pj nani

amme ẹ-nù ené hěwà [lụ], kẹ, “Ené dzhí wie-
mà ’ní wà, nama wá ñẹ á nù?” Nani Dzhesus 61
lè iè e mli ákẹ e kásélàj lụ wiéwiè iè hěwà [lụ],
è kẹ amme ákẹ, “Ani ené mī hao ñẹ? shi kẹ-
dzhì ñẹ nà gbàma Bi lụ ákẹ e tẹashi keià-a
hěni e i’á klengkleng lụ tétẹn? Mùmà lụ dzhì 62
nani há-a h’ékámà; hewulo lụ ẹfẹ nako há-a 63
mà; wiemaj lụ ’ní mi wiea ñẹ [lụ], nò nì dzhí
mùmà, kẹ h’ékámà. Shi ñẹ tén mejkomej iè ’ní 64
hé-ē-ié-ē.” Shi Dzhesus nè kẹdzhè klengkleng
mejni dzhí mejni hé-ē-ié-ē [lụ], kẹ manì wá
tshó e sẹ gbè [lụ]. Ni e kẹ, “Nohěwà ní mi 65
kẹ ñẹ [ákẹ], “makó ñẹ-ē á-bà mi ngā shi dzhà
Tshè lụ há lụ nakai hẹgbè.”

Dzhè nǎnà [lụ], e kaselàj lụ à’ mej pj kù 66
amme sẹ, ni amme kẹ lụ ẹ-ñiē dǒng. Koni 67
Dzhesus kẹ ñüngmá-k’-éñà lụ [ákẹ], “Ñẹ hǎ ñẹ
wá tē?” Kẹkẹ [lụ], Simon Pitr hěřě lụ nà, 68
Nimtshá, námà ngà wà wá tē? bò ni o i’á dā
shihirè wiemaj lụ. Ni wà m’ hě-wà-m’-iè, nì 69
wà nè krẹdẹ, ákẹ bò dzhí nò Krist lụ, Ñüngmà
h’ékálà lụ Bi lụ.” Dzhesus hěřě amme nà 70
[ákẹ], “Ani mi’ ẹ-ngǎkò ñẹ ñüngmá-k’-eñà,
ni ñẹ tén makome lụ abònsám?” Dzhudas 71
Iskariot, Simon bí lụ, hěwà nì e wie; shi lụ
dzhí manì bá tshó e sẹ gbè lụ, ñüngmá-k’-eñà
lụ à’ ten makómé.

ITSHO KPÄWÒ.

- 1 Nɪ nj 'né à' sɛ lɔ, Dzhesus kpàshi iè Galilj nì
 è sumà-à ákɛ è kpàshi iè Dzhudea, ákɛ shi
 2 Dzhufɔj lɔ mi tǎo lɔ á-gbe. Agbɛnɛ, Dzhufɔj
 lɔ à' búj à' kaenàfɛmà lɔ ɛ shèshi-ɛtá.
 3 Nohɛwà [lɔ], è nɛmimɛj lɔ kɛ lɔ [ákɛ], "Dzhɛ
 biɛ, koni o ia Dzhudea, koni ó kásɛláj lɔ hǔ á
 4 nà nitshumaj lɔ 'ní o fea lɔ. Shi mani tǎoà
 ákɛ à' lèa lɔ [lɔ], ɛ-fɛ nǎko iè fifj à' mli.
 Kɛdzhi ò fɛ nj 'né [lɔ], dzhiema o he kpò ó
 5 tshó." Shi e nɛmimɛj lɔ hǔ hé-e e nà ié-e.
 6 Agbɛnɛ Dzhesus kɛ amɛ [ákɛ], "Mi bè
 7 shɛ-kò; nɛ lɔ nɛ bè iè dā. Dzhè lɔ nɛ á-nɛ
 nɛ; shi mi [lɔ] ɛ nɛ oni, ákɛshi mī iè è hɛwà
 8 odasse, ákɛ e nitshúmáj lɔ ɛfɔngdzhí. Nɛ ia-a
 kaema-femà 'né hè; mi [lɔ] mi nǎko m' á ia :
 9 shi mi bè lɔ shɛ-ko hɛwà." Bɛni e wie wie-
 máj 'né e kɛ amɛ [lɔ], e hì Galilj.
 10 Shi bɛni e nɛmimɛj lɔ ɛ-tɛ [lɔ], ágbɛnɛ, lɔ
 hǔ e tɛ kaemà-fɛmà lɔ hè, dzhɛ petɛ shì kɛbà-a
 11 tɛmà mli. 'Agbɛnɛ Dzhufɔj lɔ tao lɔ iè shu-
 12 ɛmà lɔ hè, nì amɛ kɛ "Nɛgbɛ e iéa?" Ni
 kodzhómà pj iè gbɛmɛj lɔ à' tɛng iè e hɛwà;
 shi mejkomej kɛ, "Gbama kpákpá dzhí lɔ;"
 mejkrókómɛj kɛ, "Dàbí, shi ɛ shíshí 'mej.
 13 Tshabɛlɛ mako ɛ-dzhɛ petɛ e wie-e hɛwà,
 Dzhufɔj lɔ à' shémà hewa'.

'Agbenne këbà-a kaemàfēma lụ tǝng [lụ], 14
 Dzhesus tē templ lụ mli, e wie e tshó. Ni 15
 Dzufoj lụ à' hiệ fe ià, amme kē, “Tế mạnệ fē
 tẹn, ní nani ẹ-kásě kỏ pẹng [lụ], e lè wulo
 mli?” Dzhesus hěřě amme nà, e kē, “Mi 16
 nilē lụ dzhē mi nạng, shi mạni tshứ mi [lụ] nặ
 dzhi. Kędzhi mặkỏ wắ fē e nàsũmặmặnặ lụ, e 17
 wắ lè nilē lụ, áke Nũngmặ ngặ e dzhè, lō mī tō
 mi dientshe mi hè ni mi wieạ. Mạni tòa lụdi- 18
 entshe e j'ng e wieạ [lụ], mī tảo lụdientshe e
 jdzhiemặ; shi mạni taoạ mạni tshứ lụ [lụ]
 jdzhiemặ [lụ], lụ [lụ] ặnặkuáfổ dzhi lụ, nì
 ếfong kỏ bệ e mli. Ani Moses há-a nệ mắ lụ, 19
 tshàbele nệ ten mặko iế-e mắ lụ nặ? Menni
 hếwặ nệ taoạ áke nệ gbềa m'?” Mej lụ hế- 20
 rếnạ kē, “O iề sềkế, nặmặ taoạ 'á gbề ò?”
 Dzhesus hếrếnạ e kē, “Mi ẹ-fē nitshứmặ 'kỏ- 21
 mé, nì nệ fěj nệ mī fē-ià. 'Agbenne Moses ngặ 22
 kốtiafổ há nệ; dzhe áke Moses ngặ dzhề hewặ'
 shi dzhề tshềmej lụ à' ngặ; ni Sabbath lụ nặ
 [lụ], nệ foạ mặ kốtia. Kędzhi mặ hế kốtiafổ 23
 iề Sabbath lụ nặ, koni á kắ tặ Moses mắ lụ nặ
 [lụ], nani mi lụ mi ẹ-hắ mặ hề ẹ-iề-émũ iề
 Sabbath lụ nặ [lụ], nệ mli mī fhứ mi? Nề 24
 kắ diặ tặmặmặ sề nệ bù àtềng shi mỗm nệ bùa
 àtềng 'nì dzhàgbề.” Kềkề [lụ], Dzherusalem 25
 bj lụ á' tến mejkomej kē, “Ani dzhē mạni am-
 me tảoạ amme gbề lụ nế? Shi ná, ế wie kề 26
 nặtshềmặ ni mặkỏ ẹ-kề-ẹ lụ nặko. Ani mang-
 tshềmej lụ lè áke Krist lụ dzhí mặ nề lềlềng?

- 27 Tshabele mà nẹ [lụ] wà lè hěni e dzhè; shi
beni Krist lụ bà-a [lụ] màko lẹ hěni e dzhèa.”
- 28 Agbẹnne beni Dzesus wieatshọ-a iè templ lụ
mli [lụ] e bò, e kẹ, “ Nẹ lè mi, ni nẹ sá nẹ lè
heni mi dzhè hủ; ni mi tở-o mi jng mi bá-a, shi
manì tshủ mi [lụ], anakúafõ dzhi lụ, manì nẹ
29 lẹ. Shi mi [lụ] mi lè lụ; shi mi dzhè e ngà,
30 ni lụ ni ẹ-tshủ mi.” ‘Agbẹnne amme tao áke
amme ngà-a lụ, shi màko ẹ-ngà-a nine ẹ-ngmế
31 e nà, ákeshi e bè shẹkọ. Ni mej lụ à’ mli mejpj
hế e nà iè, ni amme kẹ, “ Beni Krist wá ba
[lụ], ani e wá fe ’okádj pj fè enẹmej ní mà nẹ
ẹ-fẹ [lụ] ? ”
- 32 Pharisj lụ nù áke gbàmej lụ wièhủhủ nẹkẹ
nj iè e-hẹwà; ni Pharisj lụ kẹ osáfo-’nukpáj lụ
33 tshủ ọffisẹfoj áke amme ngà lụ. Koni Dzhesus
kẹ amme [áke], “ Kpitiõ kẹkẹ mi kẹ nẹ ia lóló,
34 ni mi ia mà ní tshủ mi [lụ] ngà. Nẹ wá tao
mi, ni nẹ ẹ-ná’ngmi; ni hěni mi ià-a [lụ], nẹ
35 nẹ’ng nẹ bà.” ‘Agbẹnne Dzhufoj lụ kẹ-kẹ iè
amme teng [áke], “ Nẹgbè e wá tẹ, ni wá ẹ-
náng lụ? ani e wá te mejni ẹ-shua Helenj lụ
à’ ten [lụ] ngà, ní ẹ-wie-ẹ-tshọ Helenj lụ?
36 Menni wiemá dzhi nani e kẹ nẹ, ‘ Nẹ wá tao mi,
ni nẹ ẹ-náng mi; ni hěni mi ià-a [lụ], nẹ nẹng
37 nẹ bà? Nągbe gbì lụ mli [lụ], kaemà-fẹmà
lụ gbì wũlũ lụ mli [lụ], “ Dzhesus dàmbashi, e
bò, [áke], “ Kẹdzhì kũmáj mī iè màkọ [lụ],
38 há ẹ bà mi ngà, ẹ-nũ. Mà ní hẹa mi nà iea
[lụ] áke báni nj-ni-á-ngmà [lụ] kẹa [lụ], h’ẹ-

kãma nù fãj wã dzhè e müsù mli, 'á hò. (Shi 39 ené [lụ] e wie iè Mũmà lụ hè nani mejní wã hẽ-e-nà amme 'á iè [lụ], wã nã [lụ], hẽwà; shi beļe à' ke Mũma Kerongkrong lụ há-kò; áke à' nãko á wó Dzhesus hẽnà.

Nohẽwà [lụ], mej lụ à' mli mejpj, nani am- 40 me nù wiema 'né [lụ], kē, "Gbalà lụ 'né, lē- lēng." Mejkrokomej kē, "Krist lụ 'né." Shi 41 mejkomej [hũ] kē, "Ani Krist lụ wã dzhè Galilj? Ani nj-ní-á-ngmà lụ ẹ-kẹkò [áke]. 42 Krist wá dzhè David wẹkũ lụ, kẹdzhè Bethle- hem mang, heni David ia [lụ]?" Koni mej 43 lụ à' mli ẹ-gbã iè e hẽwà. Ni kũlụ mejkomej wã 44 ngà lụ shi mako ẹnga-a nidzj ẹ-ngmẹ-ẹ ẽ nà.

'Agbenne ọfisẹfoj lụ bà ọsafoj' nukpaj lụ ke 45 Pharisj lụ à' ngà; nì amme kē amme [áke], "Mẹ' bà ni ñe ke lụ bá-a?" Offisẹfoj lụ hẽ- 46 rẽnà [áke], "Mako e wieko pẹng áke mà 'né wie [lụ]." Kẹkẹlụ Pharisj lụ hẽrẽ amme nà 47 [áke], "Ani ñe hũ á-shishĩ ñe? Ani mang- 48 tshèmey lụ 'lõ Pharisj lụ à' ten mejkomej ẹ hẽ e nà amme ẹ-iè? Shi asafo 'né, ní lẹ mlá lụ, 49 jwáhẹshi." Niködjmụs kē amme [áke], ('mà 50 ní bà Dzesus ngà ñòng lụ shi amme ten mà'- komě dzhí lụ,) Ani wà mlá lụ mĩ bù mako fã 51 dani e boạ lụ toë, nì e lẹa nani e fẹa?" Am- 52 me hẽrẽnà amme kē lụ [áke], "Ani bò hũ ò dzhè Galilj? Hãlãmá ní o kuẹ, shi gbàlà ko 53 dzhe-ẹ Galilj." Ni mej lụ fej te amme dientshè amme wè.

ITSHO KPĀÑÒ.

1 Dzhesus tè Olivet gòng lụ nà. Ni lēbi mǎrǎ
 2 [lụ], e bà templ lụ mli ẹkong; ni mej lụ fej bà
 3 e ngà; nì e tǎshi ni e wie e tshó amme. Ni
 Wulongmǎlaj lụ ke Pharisj lụ, kẹ iō kờ bà e
 nga ní à' mọ ǎdzuàmàngbà; nì beni amme
 4 ẹ nga lụ amme ẹ-dǎmà teng [lụ], Amme kẹ lụ
 [áke], "Oura, à' mọ iō 'né ǎdzuàmàngbà, iẹ
 5 fema lụ dientshè. Agbenne Moses, iẹ mlá lụ
 mli [lụ], tò wà áke 'ǎ tshuia nẹkẹbj tẹj; shi tẹ
 6 bò hủ ò kẹa tẹn?" Amme kẹ éne amme tshò
 lụ, koni amme 'ǎ ná ẹko kẹ fò e nà. Shi
 Dzhesus kótòshi, ni e kẹ e wàö ngmà shipong
 7 lụ. Koni beni amme hì lụ bíma [lụ], e wỏ-e-
 hẹna, ni e kẹ amme [áke], "Nẹ ten mà ní
 ẹfongfemà bẹ e hẹ [lụ], há 'ní lụ tshútshủ e
 8 fỏ lụ tẹ. "Ni e sǎ e kótòshi ẹkong e ngmà
 9 shipong lụ. Ni mej ni nù [lụ], nani mli-nǎlẹlẹ
 lụ ẹ-bù amme [lụ], dzhèkpò ẹkome, 'kome;
 kẹdzhẹ amme tẹn onụkpá lụ nà, kẹbǎshí sẹk-
 pẹmà lụ nà; 'nì ba shuẹ Dzhesus 'kome, kẹ iō
 10 lụ dǎma ten. Beni Dzhesus ẹ-wỏ-è-hẹnà, 'nì
 ẹ-nà-a màko áke dzhà iō lụ, e kẹ lụ [áke], "Jò,
 nẹgbẹ mej ní tǎ-a ỏ hẹ sǎndè [lụ] i'á? ani
 11 màko ẹ-bu ko ò?" E kẹ "Màko ẹ-buko mi,
 Oura." Ni Dzhesus kẹ lụ [áke], "Mi hủ mi
 bu-u ò; iá, ní o kǎ fẹ ẹfong dọng."

'Agbẹnne Dzhesus wietshó amme ẹkong, 12
 [áke], "Mì dzhí dzhè lụ mli là; mà ní ñiē-a
 mi sē [lụ], ẹ-ñiēng dđng mli; shi e wǎ nǎ h'ẹ-
 kǎma hè là lụ." Nohēwa [lụ], Pharisj lụ kē 13
 lụ [áke], "Oo iè bòdientshè ó hè odǎse; ó
 'dǎse lụ bẹ-mli." Dzhesus hěrenà e kē amme 14
 [áke], "Nani mi ièa midientshè mi he odǎse
 [lụ], mi 'dǎse lụ iè mli móm; shi mi lè hěni
 mi dzhe, kẹ hěni mi ià-a; shi ñẹ [lụ] ñẹ lẹ
 hěni mi dzhe, kẹ hěni mi ià-a. Ñẹ [lụ] 15
 hẹwulo lụ sẹ ñẹ dià ñẹ bùa atẹng, mi [lụ] mi
 ẹbù-u mǎkǒ. Ni tshàbẹlẹ kędzhi mi bù [lụ], 16
 mi 'tẹng bù lụ anakuá'ng; shi dzhē mi
 'kome'ng, shi mi kẹ Tshè lụ 'ní tshǔ mi [lụ].
 'Asā á-ngmà iè ñẹ mlá lụ mli áke mej ẹñà odǎse 17
 lụ ǎnakúa' ng. Mà 'kome dzhi mi, ni mi ièa 18
 midientshe mi hè odǎse [lụ], nì Tshẹ lụ 'ní
 tshǔ mi [lụ], ièa mi hẹ odǎse. "Agbẹnne 19
 amme kē lụ [áke], "Nẹgbẹ o Tshè i'á?"
 Dzhesus hěrenà [áke], "Ñẹ lẹ mi, 'lō mi Tshẹ;
 ñẹ lè mi, dzhíkǔlụ, ñẹ wǎ lè mi Tshẹ hǔ."
 Wiemaj 'né [lụ], Dzhesus wie iè nj-à'-tohě lụ, 20
 beni e wica-e-tshó-a iè templ lụ mli [lụ], ni mà
 ko ẹ-ngmẹ-ẹ è nà ñinè; shi e bè shẹkǒ. 'Ag- 21
 bẹnne Dzhesus kē amme [áke], "Mì ià mi
 gbẹ, nì ñẹ wǎ tǎo mi, ni ñẹ kẹ ñẹ hẹ ẹsháfemaj
 lụ wǎ gbǒi; hěni mi ià-a [lụ], ñẹ ñeng ñẹ bà.
 "Kẹkẹ [lụ] Dzhufoj lụ kē, "Ani e wǎ gbẹ e 22
 hẹ?" 'Akeshi e kē, "Hěni mi ià-a [lụ], ñẹ
 ñẹ ng ñẹ bà." Ni e kē amme [áke], "Ñe dzhè 23

shìshì; mi [lụ], mi dzhè ngùe; ñẹ [lụ], ñẹ
 dzhè dzhè 'né mli; mi [lụ], mi dzhẹ dzhe 'né
 24 mli. Nohëwà ni mi kẹ ñẹ [áke], 'Ñe kẹ ñẹ
 hẹ ẹshàfemàj lụ wá gböë,' [lụ]; shi kẹdshi ñẹ
 héë iě-e áke mi dzhí lụ [lụ], ñẹ kẹ ñẹ he ẹshàfē-
 25 mại lụ wá gböë." Ammẹ kẹ lụ [áke], "Námà
 dzhi ò?" Ni Dzhesus kẹ amme [áke], "Kleng-
 26 kleng mại ni mi kẹ ñẹ [lụ]." Mi iẹ nj pj 'ní
 m'á kẹ ñẹ, ni m'á bù; shi mại ni tshú mi lụ
 ảnàkúafö'ng; ni mi [lụ], njni m' ẹ-nù iẹ e nà
 27 [lụ], mi wieạ iẹ dzhè' [lụ] mli. Ammẹ lé áke
 28 Tshè lụ hewạ e kẹ amme wie [lụ]. Nohëwà
 [lụ], Dzhesus kẹ amme [áke], "Bẹni ñẹ ẹ-nà
 ñẹ ẹ-wỏ gbămà Bi lụ nà [lụ], nỏbè lụ ñẹ wá lè
 áke mi dzhi; nì áke mi ếtō mi j mli mi ẹ-fē
 nạko; shi bẹni mi Tshè ẹ-tshỏ mi [lụ], mi wieạ
 29 nj 'nẹ. Ni mà ní tshú mi [lụ] kẹ mi iẹ; Tshè
 lụ shíko mi ẹkỏmẹ; shi mi fẹạ dá nỏ nj lụ 'ni
 30 sả è hiẹ lụ. 'Bẹni e wieạ wiemạj 'né [lụ], mej
 31 pj hẹ e nà iẹ. Agbẹnẹ Dzhesus kẹ Dzhufoj
 lụ, mejní hẹ ẹ nà iẹ [lụ áke] "Kẹdzhi ñẹ hishì
 mi wiemạ lụ nà [lụ], mi kásélạj dzhí ñe lẹlẹng;
 32 Ni ñẹ wá lè ảnàkuá lụ, 'ni ảnàkuá lụ wá fē ñẹ
 frj."

33 Ammẹ hẹrẹ lụ nà [áke], "Abraham bj dzhí
 wạ, nì wạ iěko mạko ñong pẹng; tể tẹn 'nì ỏ kẹạ
 34 wạ áke, à' wá fē ñẹ frj?" Dzhesus hẹrẹ amme
 nà [áke], "Lẹlẹng lẹlẹng mi kẹạ ñẹ, mà ní fẹạ
 35 ẹshả [lụ'], ẹfong lụ ñong dzhí lụ. Ni ñong ẹ-hi-i
 36 shia dá, shi bi lụ hiashì dá. Nohëwà [lụ], kẹ-

dzhi Bí lụ fē ñẹ frj [lụ], ñẹ wá iè frj lẹlẹng. Mi 37
 lè ákẹ Abraham bj dzhí ñẹ; shi ñẹ mi tảo ákẹ
 ñẹ gbèa mi, ákẹshi mi wiema lụ bẹ tởhế iè ñẹ
 mli. Mĩ wie nani m' ẹ-nà iè mi Tshẹ ngà; ni 38
 ñẹ hủ ñẹ mĩ fē nani ñẹ ẹ-nà iè ñẹ Tshẹ ngà."
 Ammẹ hěrěnà ammẹ kẹ lụ [ákẹ] "Abraham 39
 dzhí wà Tshẹ." Dzhesus kẹ ammẹ [ákẹ],
 "Abraham bj dzhí ñẹ dzhíkùlụ, ñẹ wá iè Abra-
 ham nifemaj lụ à' nà. Shi agbennenẹ ñẹ mi tảo 40
 ákẹ ñẹ gbèa mi, 'mà 'ní ẹ-kẹ ñẹ ẵnàkúa lụ,
 nani m'ẹ-nù iè Nũngmà ngà [lụ]; Abraham
 ẹ-fēē ẻnẻ. Nẹ mi fē ñẹ tshẹ nifemaj." Kẹkẹ 41
 [lụ], ammẹ kẹ lụ [ákẹ], "A fá-a wà adzhu-
 ẵmẵgbạ mli; Tshẹ 'kome ni wà i'á, Nũngmà."
 Dzhesus kẹ ammẹ [ákẹ], "Nũngmà dzhi ñẹ 42
 Tshẹ dzhíkùlụ, ñẹ wá dà mi hể; shi mi dzhẹ
 Nũngmà hể mi dzhẹ mi bà; ẵsẵ mi ẻtỏỏ mi
 jmlị mi bắ-a, shi lụ nì ẻ tshứ mi. Menni hẻwà 43
 ni ñẹ ẹ-nàa mi sẵndẻ lụ nà? ñẹ nú mi wiema lụ
 hẻwà. Nẹ dzhẹ ñẹ tshẹ, abọnsẵm lụ, ngà, ni 44
 ñẹ tshẹ lụ nítshủmẵmẵnj lụ ñẹ wá fē. Lụ [lụ]
 awjỉẻlạ dzhi lụ kẻdzhẻ tẻtẻ, nì ẻ-hỉ-i ẵnằkủ'a lụ
 mli, ákẹ ẵnằkủả kỏ bẻ e mli hẻwà. Beni e
 wỉẻạ ẵmẵlẻ [lụ], lụ-dientshẹ e nắ hẻ e wỉẻạ;
 shi ẵmẵlẻlạ dzhí lụ, kẻ nỏ tshẹ. Ni nằni mi 45
 kẻạ ñẹ ẵnằkủả hẻwà lụ, ñẹ hẻể mi nằ ñẹ iẻ-e.
 Nẹ tẻn nẵmạ dzhiẻạ mi hẻ ẻshafẻmạ kpỏ? Ni 46
 kẻdzhỉ mĩ kẻ ẵnằkủả [lụ], mẻ' bà ñẹ hẻ-e mi nằ
 ñẹ iẻ-e? Mằní dzhẹ Nũngmà ngà lụ, nằạ 47
 Nũngmà wỉẻmạj; nohẻwà ni ñẹ nú-u lụ, shi ñẹ

48 dzhé-ẹ Nüngmạ ngà hếwà.” ‘Agbenne Dzhufoj lụ hếrena, ni amme kẹ lụ [áke], “Ani wà ẹ-kẹ-ẹ odzhegbàn áke Samariañò dzhí ò, ke ỏ
49 mli abọnsám.” Dzhesus hếrena [áke], “Abọnsám bẹ mi mli; shi mī wò mi Tshè, ni ñẹ lụ ñẹ
50 wỏ-o mi. Ni mi táo-o midientshè mi j-dzhie-
51 mạ; mà ko iẹ ’ní táoà, ’nì e bụa. Lẹlẹng, lẹ-
lẹng mi kẹa ñẹ [áke], Kédzhi mà iề mi wiemà
52 nà [lụ], ’ẹ-nàng gbělẹ gbíkògbíkò.” Kẹkẹ lụ
Dzhufoj lụ kẹ lụ [áke], “‘Agbenne wà lè áke
abọnsám iẹ ỏ mli. Abraham ẹ-gbo, ke gbălaj
lụ; ni ò kẹ [áke], “Kédzhi mà iề mi wiemà nà
53 [lụ], ẹ-sàng-è-nà gbělẹ, gbíkògbíkò.” Ani o
fẹ wà tshẹ Abraham, mạní ẹ-gbỏ [lụ]? Ni
54 gbălaj lụ ẹ-gboj; nàmà o kẹ ó hẹ fea?” Dzhe-
sus hếrena [áke], “Kédzhi mi wò midientshè
mi hẹ [lụ], mi hewò lụ dzhē nako; mi Tshè nì
wòa mi; mà hếwà ’ní ñẹ kẹa áke ñẹ Nüngmạ
55 dzhi lụ [lụ]; Tshàbẹlẹ ñẹ lẹkò lụ, shi mi [lụ]
mi lè lụ; ni kédzhi mi kẹ áke mi lẹ lụ [lụ], m’
56 á fẹ amálẹlà tàmà ñẹ; shi mi lè lụ, ni mī iề e
gbẹj à’ nà. Ñẹ tshẹ Abraham mjshè-ẹ-hè áke
57 e wá nà mi gbi lụ, nì e nà, ni e mjshè.” Kẹkẹ
[lụ] Dzhufoj kẹ lụ [áke], “‘O nako ó shẹ
afj ñüngmáj-énụmà, ni bò ỏ-’nà Abraham?”
58 Dzhesus kẹ amme [áke], “Lẹlẹng, lẹlẹng, mi
kẹa ñẹ [áke], Dáni Abraham i’á [lụ], mi iề.”
59 ‘Agbenne amme kălă tẹj kẹ tshüia lụ, shi Dzhе-
sus té ẹ hẹ, ni e dzhè templ lụ mli, nì e tshỏ
amme tẹng kẹ dzhèkpò.

ITSHO NĚHU.

Ni nani ẽ ià-a lụ, e nà nũ ko 'nĩ ẽ-fũlá kědzhè 1
 e fãma. Ni e kāsɛlaj lụ bí lụ, amme kẹ, 2
 “ Rabbi, nãmà ni fẽ ẹfong, mảnế, 'lõ ẽ fãlaj lụ,
 nì à'-fạ lụ kẹ fũlámà [lụ] ? ” Dzhesus hěrɛnà 3
 [áke], “ Dzhẽ mảnế ni fẽ ẹfong, 'lõ ẽ fãlaj lụ ;
 shi áke Nũngmà nifemà lụ wá nã 'á dzhèkpò 4
 iẹ e mli. 'A tó áke mi fe mảni tshũ m' [lụ],
 nitshũmàj lụ bɛni dzhếtshěrémà ià ; dzhenãmà
 mi bà bɛni mà ko ñeng 'á tshũnj. Bɛni mi iạ 5
 dzhè lụ mli [lụ], mi dzhí dzhe lụ mli là.” E kẹ 6
 ẹnế [lụ], e tshiếlădzhò, ni ẽ kẹ lădzhò lụ fẽ sùk-
 pătă, ni e ngà sùkpătă lụ kpă fũlăfo lụ hing- 7
 mej lụ. Ni e kẹ lụ [áke], “ Iá, dzhũ iẹ Siloam
 kpăkpò lụ mli ('nĩ shishi-tshómà dzhí, 'Atshũ,
 Ni e tẽ, e dzhù, ni e bà kẹ njnà.

Nohěwà [lụ] akutshongbj lụ, kẹ mej ni tshutshu 8
 amme ẽ-nà lụ áke fũlăfo dzhi lụ [lụ], kẹ, “ Ani
 dzhè mảni kũlẹ e tãshi ni e sısɛà [lụ] 'nế ? ”
 Mejkõmej kẹ, “ Lụ 'nế ” mejkõmej hũ kẹ, “ E 9
 tãmà lụ ; ” lụ [lụ] e kẹ, “ Mi dzhí lụ.” No- 10
 hewa [lụ] amme kẹ lụ áke, “ Te à' fẽ tɛn ni ó
 hingmej lụ gblế ? ” E hěrɛnà e kẹ, “ Nũ ni à' 11
 tshėja Dzhesus fe sùkpătă, ni e kẹ kpă mi hing-
 mej lụ, ni e kẹ mi [áke], “ Iá Siloam kpăkpò
 lụ hè, 'ni ỏ dzhù ; ” ni mi tẽ, ni mi dzhù ; 'ni mi
 ná njnà.” Amme kẹ lụ [áke], “ Nếgbè ẽ i'á ? ” 12
 Ekẹ, “ Mi lé.”

13 Amme ke ma ni tshútshü [lu] ẽ-fúlá [lu],
 14 bà Pharasj lu à' ngà. Ni Sabbath lu nà dzhí
 beni Dzhesus fẽ sùkpátà lu, ni e gblẽ nõ hing-
 15 mej lu. Koni ásà Pharasj lu bí lu beni ẽ ná
 njnà [lu]. E kẹ amme [áke], "E ngà sùkpátà
 e wò mi hingmej nà, ni mi dzhù, ni mī nànj."
 16 Nohěwà [lu] Pharasj lu à' mli mejkomej kẹ,
 "Nū nẹ dzhẹ-ẹ Nüngmà ngà, ákeshi e iẽ-e
 sabbath-gbì lu nà. Mejkomej, hũ kẹ, "Tě nù
 'ní dzhí náfong fèlà wá fẽ tẽn 'á fẽ okádi 'ní
 17 tàmà ẽnẹ?" Ni gbàma iẹ amme téng. Amme
 kẹ fúláfo lu ẹkong [áke], "Tě o wiẹa e hẹ tẽn,
 18 áke ẹ-gblé ó hingmej?" E kẹ, "Gbàlẹ dzhí
 lu." Shi Dzhufoj lu hẹ-ẽ ié-e iẹ e hěwà áke
 ẹ-ná ẹ-fúlá, ni ẹ, ná e, njnà lu; shi amme tshé
 19 mà 'ní ẹ-ná e njnà [lu], fǎláj lu dá. Ni amme
 bí amme, [amme], kẹ, "Ani nẹ bí 'ní nẹ kẹ
 20 à'-fǎ lu fúláfò lu nẹ? Tě-tẽn mà ni ágbenne e
 nà-a-nj?" "E fǎláj lu hěre amme nà, amme
 kẹ, "Wà lẹ áke wà bí 'nẹ, nì áke à'-fǎ lu fúláfo.
 21 Shi ná hěwà 'ni ágbenne ẽ nà-a-nj [lu], wà lé;
 ǎlò mà 'ní ẹ-gblé e hingmej lu, wà lu, wà lẹ;
 ẹ-dà, nẹ bia lụdientshẹ; e wá wie lụdientshẹ ẽ
 22 nà. (Dzhufoj lu à' shēmà hěwà ni e fǎláj lu kẹ
 ẹnẹ [lu]; shi Dzhufoj lu ẹ-pám-ẹ-tò áke kędzhi
 mà kǒ gbámli áke Krist lu dzhí lu [lu], à' wá
 23 shüie lu kędzhẹ sinagog lu mli. Nohěwà ni ẽ
 fǎláj lu kẹ, [áke], "'E-dà, nẹ bia lụdientshẹ,"
 24 [lu].) 'Agbenne amme tshé nū lu 'ní, kùlẹ
 ẹ-fúlá [lu], ẹkong, ni amme kẹ lu [áke], "Ngá

hënàwöma lụ ó há Nüngmà; wà lè ákẹ nū
 'né [lụ], ẹfong fèlà dzhí lụ.” E hërèna e kẹ 25
 “Kẹdzhi ẹfongfèlà dzhí lụ [lụ], mi lẹ; ná
 'kómé ni mi lè, ákẹshi, nani kùlẹ fúláfo dzhí
 mi, [lụ], àgbènne mì nà-nj.” Kẹkẹ [lụ], 26
 amme kẹ lụ ẹkong [áke], “Menni e fè o? tẹ e
 gblẹ o hingmej lụ tẹn?” E hërè amme nà 27
 ákẹ, “Mi ẹ-kẹ ñẹ mămó, ni ñẹ nú-u, menni
 hẹwà ni ñẹ táo-à ákẹ ñẹ nùà ẹkong? ani ñẹ hù
 ñẹ ba fe e [kásélàj]?” Àgbènne amme dzhẹ 28
 lụ, amme kẹ, “Bò ni o dzhí e kásélà wà [lụ],
 Moses kásélàj dzhí wà. Wà lè ákẹ Nüngma 29
 kẹ Moses wiè; mà nẹ [lụ], wà lẹ heni e dzhè.”
 Nū lụ hërèna, ni e kẹ amme ákẹ, “Nà kọ kẹ 30
 gbéie 'nẹ, ákẹ ñẹ lẹ heni e dzhè, shi ẹ-gblẹ
 mi hingmej. Wà lè ákẹ Nüngmà bó-o ẹfong- 31
 fèlaj tòe; shi kẹdzhi mà sàlè Nüngma, ni e
 fè e nàsùmàmáná [lụ], lụ tòe e bòà. Kẹdzhẹ 32
 dzhè lụ bọimà [lụ], à'-nú kọ ákẹ mà kọ ẹ-gblẹ
 mà 'ní à'-fà lụ fúláfo hingmej. Kẹdzhi mà 'nẹ 33
 dzhẹ-ẹ Nüngmà nga [lụ], e nẹng nàkọ ẹ-fè.”
 Amme hërèna, ni amme kẹ lụ [áke], “Bó lụ 34
 à'-fà o iè ẹfongfèmà mli kùrà; ni bò ni o wia
 ò tshọà wà?” Ni amme fhà lụ. Dzhesus nù 35
 ákẹ amme ẹ-fhà lụ; ni beni ẹ-nà lụ [lụ], e kẹ
 lụ [áke]; “O hẹ Nüngmà Bi lụ nà ò iè?” E 36
 hërèna, e kẹ, “Nàmà dzhí lụ Oura, koni m' 'á
 hẹ e nà m' 'á iè?” Ni Dzhesus kẹ lụ [áke], 37
 “O'-nà lụ, ni maní kẹ o wia [lụ], lụ dzhí lụ.”
 Ni e kẹ, “Mì hẹ mì ié, Oura,” ni e sàlé lụ. 38

39 Ni Dzhesus kẹ lụ [áke], “ Atẹng bũ hẹwà ní
 m’ ẹ-bà dzhè ’nẹ mli, koni mej ’ní ẹ-nà-a [lụ],
 40 ’á nà; ni mej ’ní nà-a [lụ], ’á fẹ fúláfoj. Ni
 Pharasj à’ tén mejkọmej ní kẹ lụ i’á [lụ], nù
 wiemaj ’nẹ, ni amme kẹ lụ áke; “ Ani wà hũ
 41 wà ẹ-fúlá?” Dzhesus kẹ amme [áke], “ Nẹ
 ẹ-fúlá dzhíkùlẹ ñẹ náng ẹfongfẹma; shi ágben-
 ne ñẹ kẹ, “ Wà mi nà,” nohẹwà [lụ], ñẹ ẹfong-
 fẹmà lụ kpètèshi.

ITSHO NÜNGMÁ.

1 LĒLĒNG, lẹlẹng mi kẹa ñẹ [áke], Mạ ’ní tshọ̄
 shẹnà lụ mli kẹbà tọj-à’-tshù lụ mli; shi e
 kuà-a kẹ tshọ̄a hẹ krọko [lụ], dzhùlà dzhí lụ,
 2 kẹ fólà. Shi mà ’ní tshọ̄-à shẹnà lụ mli kẹbà a
 3 lụ, tọj lụ à’ kpálàlà lụ dshí lụ. Lụ [lụ] shẹnà-
 srálà lụ gbléa há-a lụ, ni tọj lụ bòa e gbe toe,
 ni e tshẹà lụdiẹntshẹ e tọj lụ kẹ amme gbẹi, ni
 4 e kẹ amme dzhe-a-kpò. Ni beni e dzhiea lụ-
 diẹntshẹ e tọj lụ à’ kpò [lụ], e tshọ̄a amme
 hāmà: ni tọj lụ ñiēa e sẹ, shi ammẹ lè e gbè.
 5 Ni màkpọng sẹ [lụ], amme ẹ-ñieng, shi amme
 wá dzhò lụ foi, shi amme lẹ mejkpọdzhi à’
 6 gbè.” Dzhesus ngà abẹ ’nẹ bù amme, tsha-
 bẹlẹ amme ẹ-nànà áke menni dzhi nj ’ní e kẹ
 7 amme wie [lụ]. Agbenne Dzhesus sá kẹ amme
 [áke], “ Lẹlẹng, lẹlẹng mi kẹa ñẹ [áke], Mi dzhí
 8 tọj lụ à’ shẹnà lụ. [’Mẹj] fej ’ní ẹ-tshọ̄ mi

hāmà [lụ], dzhùlaj dzhi amme, ke fòlaj, shi tòj
 lụ bǒ-o amme tǒè. Mi dzhí shěná lụ, kědzhi 9
 mà tè mli iè m' hěwà [lụ], à' wá hěré lụ, ni e
 wá ià mli 'ni ế dzhěkpò, ni e wá nǎ dzhuếj.
 Dzhulạ lụ bá-a áke dzhà dzhù, ke gbè, ke hiế 10
 kpátāmà hěwà. Mi [lụ], m' ế-bà áke amme nǎ
 hiếkāmà, koni amme nǎ bǎbàö. Mi dzhí tǒ- 11
 kpálàlạ 'kpǎkpǎ lụ; tǒkpálàlạ 'kpǎkpǎ lụ, ngà-a
 e h'ẹkāmạ lụ há-a iè toj lụ à' hěwà. Shi mà 12
 'ní dzhi pǎfǒnò [lụ], 'ní ề dzhē toj-à'-tshè lụ,
 mà nà 'ni dzhē tòj lụ, nà-a lukòs lụ bà-a, ni e
 shǎ toj lụ, ni e dzhòafói; ni lukòs lụ mǎmà-a
 amme, ni e gbèa toj lụ à' mli. Pǎfǒnò lụ, 13
 dzhoafói áke pǎfǒnò dzhi lụ hěwà, ni e dzhuế-
 ng tòj lụ à' nà. Mi dzhi toj-à'-tshè 'kpǎkpǎ 14
 lụ, ni mi lè mi nǎ, ni mi nǎ lè mi. Beni Tshè 15
 lụ lè mi [lụ], nakai nǎn mi hǎ mi lè Tshè lụ;
 ni mi ngà-a mi h'ẹkāmạ m' ngmèashi m' há-a
 tòj lụ. Ni mi iè tòj krókò ni dzhé-ẹ kutu 'nế 16
 mli; á-tò áke amme hǎ m' 'á ngà amme kěbà,
 ni amme wá nù mi gbè; ni wá iè kutu 'kǒmé, ke
 tòj-à'-tshè 'kǒmé. Nòhěwà ni mi Tshè dà-a 17
 mi hế, ákeshi mī ngà mi h'ẹkāmạ lụ mī ngmè-
 shi, koni m' á ngà ẹkong. Mạko hế-e iè mi 18
 dề, shi midientshè mi hiế mī ngmèshi. Mi iè
 hěgbè áke mi ke ngmèashi, ni mi iè hěgbè áke
 mi ngà-a ẹkong. Nǎgbè 'nế [lụ] mi ế-hế iè
 mi Tshè nà."

Wiemàj 'nế à' hěwà [lụ], gbámạ sá iè Dzhu- 19
 foj lụ à' tềng ẹkong. Ni amme mli pj kẹ, 20

“E mli iè abõnsám, ni ẹ-iè sẹkẹ; mẹnni hẹ-
 21 wà ni ñẹ boa lụ toe?” Mejkomej hủ kẹ,
 “Dzhē enẹjmej dzhí m̀ani mli i'á abõnsám
 wiemàj. Ani abõnsám wá ñế á-gblẹ fulafọ
 hingmej?”

22 Ni tshuà-a-ẹkong lụ kǎmà-fēmà lụ dzhí, iè
 23 Dzherusalem, ni fẹjbè lụ dzhí. Ni Dzhesus
 shǎrǎshì iè tẹmpl lụ mli, iè Sọlomọn kũe lụ shì.
 24 Agbẹnne Dzhufọj lụ bà bú iè e hẹwà, ni amme
 kẹ lụ [áke] “Kẹ mẹnni tshèlụ n̄an ni o há-a
 wà dzhèa nguándè? Kẹdzhi Krist lụ dzhí o
 25 [lụ], kẹmá wà fáng.” Dzhesus hẹrènà [áke],
 “Mì kẹ ñè ni ñẹ hẹ-e ñẹ iế-e; nitshùmàj lụ
 'ni mi fẹa iè mi Tshè lụ gbẹi mli [lụ], nòmẹj
 26 mì iè m' odáse. Shi ñe hé-e ñẹ iế-e ákeshi
 dzhē mi tọj lụ à' mli ẹko dzhí ñẹ, áke beni mi
 27 kẹ ñẹ lụ. Mi tọj lụ n̄a mi gbè, ni mi lè amme,
 28 ni amme ñiè-a mi sẹ; Ni mi há-a amme dā-
 shìh̄rè; ni amme híe-kpátáng gbìkǒgbìkǒ,
 29 ni ásā mǎkǒ shǒng amme iè mi dẹ. Mi Tshè
 'ní ngàhá mi [lụ], fè fẹj; ni mǎkǒ ñẹng á-shọ
 30 iè mi Tshè dẹ. Mi, kẹ mi Tshè dzhí ẹkǒmé.”
 31 Kẹkẹ [lụ], Dzhufọj lụ kǎlǎ tẹj ẹkong kẹ tshüia
 32 lụ. Dzhesus hẹrè amme nà [áke], Nitshùmàj
 'kpǎkpǎj pj 'ní m' ẹ-tshō ñẹ kẹdzhe mi Tshè
 ngà [lụ], tẹ n̄o nitshùmàj lụ à' mli dzhí n̄a
 33 hẹwà 'ní ñẹ tshüia-a mi tẹj [lụ]? Dzhufaj lụ
 hẹrè lụ nà, [amme] kẹ, “Dzhē nitshùmà
 'kpǎkpǎ hẹwà ni wà tshüia-a ò tẹj lụ; shi
 müsúbà-a hẹwà; ni áke bò, 'ní gbama dzhi ò

[lụ], ò fēa ó-hề N̄üngmà.” Dzhesus hěř 34
 amme nà, áke, “Ani á-ngmàkò iề ñẹ mlá lụ
 mli, “Mi kẹ, N̄üngmàj dzhí ñẹ?” Kědzhí 35
 ế-tshế amme N̄üngmàj, mej à' ngà 'ní N̄üng-
 mà wiemà lụ bà [lụ], ni à' ñế-ẹ á-kừ ngmànj
 lụ nà [lụ]; Ñẹ mi kẹ iề mà ni Tshề lụ ế-tshế-ế 36
 tồ, ni ế-tshứ dzhề lụ mli lụ hếwà [áke] “O
 bàmúsú;” ákeshi mi kẹ “N̄üngmà Bi lụ dzhí
 mi?” Kědzhì mi ế-fē-e mi Tshề nitshùmàj lụ, 37
 ñẹ kả hế mi nà ñẹ iề. Shi kědzhì mi fē [lụ], 38
 kědzhì ñẹ hế-e mi nà ñẹ iề-e [lụ], ñẹ hế-à
 nitshùmaj lụ à' nà ñẹ iềä; koni ñẹ 'á lè, 'ní
 ñẹ 'á hế ñẹ iề áke Tshề lụ iề mi mli, ni mi hứ
 mi iề ế mli.” Nohếwà [lụ], amme táo ếkống 39
 áke amme má-a lụ; shi e dzhề amme dề; Ni e 40
 jng e te ếkống iề Dzhordan sề, iề hếni tshütshứ
 Dzhon baptaiz iề [lụ]; ni dzhềi ế hì. Ni [měj] 41
 pj tē e ngà, ni [amme] kẹ, “Dzhon ế-fe-e
 okadj kỏ; shi nj fěj ni Dzhon wie iề nū 'né
 hếwà [lụ], ănàkuáng.” Ni [měj] pj hế ế nà 42
 iề iề dzheì.

ITSHO N̄ÜNGMÁ-K' ÉKÖMÉ.

ÀGBENNE hělàtshề kỏ iề, Lazarus, e dzhề Beth- 1
 ani, Mari, kẹ no ñemijò Martha mang lụ mli 2
 (Nò Mari 'ní ngà 'nkú kpá Nìmtshà lụ, ni e
 kẹ e jtshaj lụ tshùmà e nàdzhj à' hề [lụ], dzhí,
 manì e ñemi Lazarus hề-iề-a [lụ.]) Nohếwà 3

[lụ], e ñemijèj lụ tshú à' bà e ngā, à' kē, "Nimtshá, ná, mà ní o dà-a ě-hè lụ, 4 hè-mī-iè." Nani Dzhesus nù ẹné [lụ], e kē, "Hělà 'né dzhē gbele nà, shi Nūngmà hě-ñawómà hěwà, koni Nūngmà Bi lụ á-ná hě-5 nàwómà hěwà." Agbenne Dzhesus dà Martha, 6 kẹ nõ ñemi-jō lụ, kẹ Lazarus hě. Nōhěwà [lụ] beni ẹ-nù ákẹ e hè-mī-iè [lụ], e hishi iè 7 hě 'kómé lụ ní e i'á [lụ], gbj ẹnà löló. Koni nõ sẹ [lụ], e kē e kāsélaj lụ, ákẹ, "Ñẹ há-a wà 8 á-ia Dzhudea ẹkong." Kāsélaj lụ kẹ lụ [ákẹ], "Oura, kpitiō 'né 'nì Dzhufoj lụ tǎo á-tshüia 9 o tej: ni ò ià dzhẹmej ẹkong?" Dzhesus hěrenà, "Ani dzhē ngmẹlẹ-tshuā ñūngmá-k'-ẹnà ni i'á dzhenámà lụ mli? Kẹdzhi mà ñiè shuändẹ [lụ], e tẹ-ẹ, ákẹshi ē nà dzhè 'né hě là.

10 Shi kẹdzhi mà ñiè ñòng mli [lụ], è tẹ-a, 11 ákẹshi là bẹ e mli." E kẹ nj 'né, 'nì nõ sẹ [lụ], e kẹ amme ákẹ, "Wà shientshẹ Lazarus mī wuà; shi mī, ià, koni m' 'á tshie lụ iè wuà 12 lụ mli." Kẹkẹ [lụ] e kāsélaj lụ kẹ, "Nimtsha, kẹdzhi wuà e wuà-a [lụ], e hiẹ-wá tshie." 13 Tshàbẹlẹ e gbẹlẹ hěwà ni Dzhesus wie: shi amme súsù ákẹ wuà kẹ hédzhámà hě, e wie. 14 Agbenne è kẹ amme fáng ákẹ; "Lazarus ẹ-gbó; 15 Ni ñẹ hěwà [lụ], mī sùmà ákẹ mi bẹ dzhei, koni ñẹ ná ñẹ hé ñẹ iè; shi ñẹ há-a wà á-ià e 16 ngà." Kẹkẹ [lụ], Thomas mà 'ní à' tshéa lụ Didimus [lụ], kẹ e nănẹmẹj kāsélaj lụ [ákẹ],

“ Ñe há-a wà hú wà á-ià, koni wà kẹ lụ á-gbó.”
 ‘Agbenne beni Dzhesus bà lụ, e nà áke nõ 17
 ẹ-ká bú lụ mli gbj ẹdzhuẹ mómö. (Agbenne 18
 Bethani bẹnke Dzherusalem, wá-fẹ furlongj
 ñüngmá-k’ ẹnụmà) Ni Dzhufoj lụ à’ mli pj bà 19
 Martha ke Mari ngà, kẹ amme kẹ dùè háma
 iè amme ñemí-nù lụ hẹwà. Koni Martha nání 20
 e nù áke Dzhesus mī bà [lụ] tē ià kpē lụ ; shi
 Mari tá shia lụ. Koni Martha kẹ Dzhesus áke, 21
 “ Nimtshá, ò ná ò iè biẹ dzhíkùlẹ, mi ñeminù
 lụ nǎng á-gbó. Tshàbẹlẹ mi lè áke ágbenne 22
 tètẹ [lụ] nǎfejná ’ní ò wá bí Ñüngmà [lụ],
 Ñüngmà wá há ò.” Dzhesus kẹ lụ [áke], 23
 “ O ñeminù lụ wá tẹshi ẹkong.” Martha kẹ 24
 lụ [áke], “ Mi lè áke è wá tẹshi ẹkong iè
 shitè-ẹkong lụ mli, iè nàgbẹgbi lụ” Dzhesus 25
 kẹ lụ [áke], “ Mi dzhí shitè-ẹkong lụ, ke
 h’ẹkámà lụ ; mà ní hẹa mi nà ièa [lụ], kẹdzhì
 ẹ-gbó tètẹ [lụ], e hiẹ wá ká ; Ni màfejma ’ní 26
 hiẹká ’ní hẹa-mi nà ièa [lụ], gbóng gbìkò gbìkò.
 O hẹ enẹ ó iè?” Nõ kẹ lụ [áke] “ Hẹ-ẹ, 27
 Oura ; mī hẹ mī iè áke bõ dzhi Krist lụ, Ñüng-
 mà Bí lụ, màní wá bà dzhè lụ mli [lụ].”
 Ni beni ẹ-kẹ nẹke lụ, e ká-gbẹ ni e tshẹ Mari, 28
 e ñemi-jo lụ, ngàmli, e kẹ, “ Nimtshà lụ ẹ-bà,
 ni ẹ tshẹ ò.” Ni nani e nù kẹkẹ [lụ], e tẹshi 29
 mrámrà, ni e bà e ngà. ‘Agbenne Dzhesus ná 30
 kò ’á-bà mang lụ mli, shi e iè hẹgbẹ ’ní Martha
 kẹ lụ kpè iè [lụ]. Koni Dzhufoj lụ ’ní kẹ lụ 31
 i’á shià lụ, ’ni iè-a lụ nkámá [lụ], nani amme

nà Mari áke e tèshi mrámra e dzhèkpò [lụ],
 tiu lụ, amme kē, “ E ià fūhế lụ, ế-iá fớ iệ dzhế.”
 32 ‘Agbẹnẹ beni Mari ế-shẹ hếni Dzhesus i’á [lụ],
 ni e nà lụ [lụ], e gbé e nadzhj à’shi, ni e kẹ lụ
 [áke], “Nimtshá, ò nắ ò iệ bíe dzhíkụlẹ, mi
 33 ñemí-nù lụ náng á-gbó.” Nani Dzhesus nà
 lụ áke e fớ, kẹ Dzhufoj lụ hứ ’ní kẹ lụ bà [lụ],
 áke amme fớ-à [lụ], hếwà [lụ], e mụmà lụ mli
 tà, ni e haö e hẹ, Ni e kẹ, “ Nếgbẹ ñẹ kẹ lụ
 34 ế-ngmề?” Amme kẹ lụ [áke], “Oura, bá ’ní
 35,36 o bá kuế.” Dzhesus fớ. Kẹkẹ lụ Dzhufoj lụ
 37 kẹ, “ Kuếmà bani e dà e hẹ!” Ni amme ten
 mejkomej kẹ, “ Mạ nế, ní gbělẹa fúláfòj à’
 hingmej [lụ], ani e ñéng áke e há-a áke nù
 38 ’nẹ tểtể á-ká-gbó?” Nohếwà [lụ], Dzhesus
 mli sá tà-a ẹkong [lụ], bà fūhế lụ hẹ. Bứ
 39 dzhí; ni tể khá nà. Dzhesus kẹ “ Ñẹ dzhiea tể
 lụ.” Martha, mà ’ní ế-gbó [lụ] ñemi-jò lụ,
 kẹ lụ, [áke], “Nimtshá, bẹbẹnẹ [lụ] ề dzhềfũ,
 40 shi ế-iề gbj ếdzhuề.” Dzhesus kẹ lụ [áke],
 “Ani m’ kẹ ò áke, kẹdzhi o wắ hế-ó-iề [lụ], ò
 41 wắ nà Ñüngmà hẹ-nạwỏmà lụ?” Kẹkẹ [lụ],
 amme dzhìe tể lụ iệ hếni á-ngà gbỏñò lụ á-
 ngmề [lụ], Ni Dzhesus hỏle ề hingmej lụ à’
 nà, ni e kẹ, “ ‘Atā, mī dà-ò-shi áke ó’ bò-m’-
 42 toe. Ni m’ lẹ áke o bọa mi toe dá; shi bẻlẹ
 mej ni dămà shi lụ hếwạ mi kẹ, koni amme wắ
 43 hế-amme-iề áke ó’ tshứ m’.” Ni beni ế-wie
 44 nẹkẹ [lụ], e bò kẹ gbề wàlụ, “Lazarus, dzhék-
 pỏ!” Ni mà ní ế-gbó [lụ] dzhèkpỏ; fùmámáj

fi mà e nidzhj kẹ e nadzhj, ni dũkũ fì e hiẹ.
 Dzhesus kẹ amme [áke], “ Ñẹ fendea lụ, ní ñẹ
 há ế ià-a.” Agbenne Dzhufoj lụ ’ní bà Mari ngà 45
 [lụ], ni ế-nà nj ’ni Dzhesus fẹ [lụ], à’ mli pj hế-
 è-nà-iè. Shi amme tén mejkomej kàlặ gbè tè 46
 Pharisj lụ à’ ngà, ni amme kẹ nomej nj ’ní
 Dzhesus ế-fẹ [lụ].

Kẹkẹ [lụ], osáfo-’nukpáj lụ, kẹ Pharisj lụ, 47
 bàgũá, ni amme kẹ, “ Tể wà fẹa tén? shi gbàmà
 ’nẹ mĩ fẹ okádj pj. Kẹdzhi wà ngmẹ e-he 48
 nẹkẹ [lụ], mejfej wá hế-e-nà-’á-iè; ni Romanj
 lụ, wá bà á-shỏ wà gbèhế lụ kẹ wà máng lụ j-
 eñà lụ fej.” Ni amme tén mà-’kome, Kaia- 49
 phas, ’ní e iẹa osáfo-’nũkpá nỏ áfí lụ nà [lụ],
 kẹ amme [áke], “ Ñẹ lé nako kũrā, Ni ñẹ 50
 dzhuếng áke è hìhá wà áke mà-’kómé gbỏ-a há-a
 mềj lụ, koni màngkũ lụ fej lụ hiẹ á-ká-kpátá.”
 (Ni ếné [lụ], dzhē lụdiệntshẹ e-hề e wiề, shi, 51
 nani osafo-’nũkpá dzhi lụ nỏ áfí lụ nà [lụ], e
 gbà áke Dzhesus wá gbó á-há nỏ màng kũ lụ;
 Ni dzhē nỏ màngkũ lụ kẹkẹ, shi áke e wá buä- 52
 nā ẹkómẹ Ñüngmà bj lụ ’ní ế-gbè ế-shüá mà-
 dzj à sẹ lụ.) Agbenne kẹdzhẹ nỏ gbì lụ nà 53
 kebà-ā [lụ], amme pàm áke amme wá gbè lụ.
 Nohewà [lụ], Dzhesus ế-ñiẹ Dzhufoj à’ tén 54
 fáng động; shi e dzhẹ dzhei e tè shipong ko ’ní
 bẻnkẹ ngà lụ nà, kẹte màng ko ’ní à’ tshẹa
 Ephraim, ni e kẹ e kaselaj lụ hì dzhei.

Ni Dzhufoj lụ à’ hế-nà-hò lụ ế-shếshì-ếtà; 55
 ni mejpj dzhẹ shipong lụ tề Dzherusalem ni

56 amme wǎ tshě amme hê dǎnì hê hò lụ. Nomli
[lụ], amme tǎo Dzhesus, ni amme kē iè amme
tén ákẹ “Tề ñẹ sùsù-ạ tén, ákẹ è bǎng kǎemà-
57 fēmà lụ hê?” `Agbenne osǎfo-`nũkpáj lụ; kẹ
Pharisj lụ hũ, ẹ-wò-mlà ákẹ, kędzhi mà kò lè
hệni e i'á [lụ], ẹ tshọ koni amme' mọ lụ.

ITSHO NÜNGMÁ-K'-ÉÑÀ.

- 1 `AGBENNE, gbj ẹkpà dǎnì hê-nà-hò lụ, Dzhesus
bà Bethani, hệni Lazarus, mà 'ní ẹ-gbó 'ní ẹ
tē-lụ-shi kẹ-dzhè gbóhj-[à'-tềng lụ] i'á [lụ].
- 2 Dzhei [lụ] amme fē lụ nj-iè-nj; nì Martha
sũmǎ; shi Lazarus dzhí mej ní kẹ lụ tǎ nj-iè-nj
- 3 [lụ], à' tén mà 'kómé. Koni Mari ngà spik-
nǎd 'nkũ pounđ 'kómé, [ě] dzǎrǎ-wà pổ, ni
e kẹ kpǎ Dzhesus nadzhj lụ à' hê, ni e kẹ e
jtshǎ lụ tshũmǎ e nadzhj lụ; nì shia lụ j kẹ
- 4 'nkũ lụ ngmǎ lụ. Koni e kǎsélǎj lụ à' tén
'mǎ'kome kē, (Dzhudǎs Iskariot, Simon bi lụ,
5 ní wǎ tshọ e sē gbè [lụ],) “Menni hěwà ni ǎ-
họ ẹ 'nku 'né à' hẹ-e đenarj ohaj-ẹtẹ, 'nì à' ngà-
6 há ohiafọj?” (E kẹ enẹ, dzhē ákẹ ohiafọj à' hê
mì dǎ lụ; shi ákẹshi dzhũlǎ dzhí lụ, ni è hiẹ
kótòkú lụ, nì e tềre-ạ nǎnì à' ngawòạ mli [lụ].)
- 7 Koni Dzhesus kē, “Kǎ hǎo lụ, ẹ-fé enẹ ẹ-tò mi
8 fũ gbí lụ. Shi ohiafọj lụ, dǎ ñẹ kẹ amme i'á; shi
9 mi [lụ], ñẹ kẹ mi bẹ dǎ.” Nohěwà [lụ],
Dzhufoj lụ à' mli [mej] pj lè ákẹ e iè dzhei;

ni amme bà, (dzhé Dzhesus kěkě hěwà, shi ákẹ amme wá nà Lazarus hủ, 'mani ẹ-té-lụ shi kẹ dzhè gbóh-j-à'-tềng [lụ].)

Tshabẹlẹ osáfô-'nũkpáj lụ pám ákẹ amme wá 10 gbè Lazarus hủ; Akeshi e hěwà nì Dzhufoj lụ 11 à' mli ['mej] pj kpá nì amme hẹ Dzhesus nà amme iè.

Dzhètshěrènà lụ, mej pj ní bà káemà-fèmà 12 lụ, 'ní amme nù ákẹ Dzhesus mī bà Dzherusalem [lụ], Kála tshèj à' nidzhj, ni amme dzèkpò 13 amme ia kpē.lụ, ni amme bọ [ákẹ], Hosanna, 'A dzhie Israel Mangtshè lụ j, 'ní bà-a kẹ Nimtshà lụ gbèi [lụ]!" Ni Dzhesus beni ẹ-na tể- 14 dzhi bí [lụ], hò-tá nà; ákẹ beni á-ngmà lụ, "Sion bi-jo lụ, ká she-gbějē, ná, ó Mangtshè 15 lụ tá tểdzhi bi nà kẹ bà-a." (Nj 'né [lụ], tshũ- 16 tshũ [lụ] e kásèlaj lụ ẹ-nánà; shi beni á-wỏ Dzhesus nà [lụ], nobè [lụ] amme káè ákẹ á-ngmà nj 'né iè e hěwà nì ákẹ amme ẹ-ngà nj 'né [amme] ẹ-fē lụ.) Nohěwà [lụ], 'mej lụ ní kẹ lụ 17 i'á beni e tshé Lazarus kędzhè nò gboñobủ lụ mli, ni e tē-lụ-shì kędzhè gbóh-j-à'-tềng [lụ], iè odásě. Ené hěwà hủ 'nì 'mej ià kpē lụ; ákẹ- 18 shi amme nù ákẹ ẹ-fē okadi 'nẹ. Nohěwà [lụ], 19 Pharisj lụ kẹ iè amme tến [ákẹ] "Nẹ ẹ-nà-a ákẹ nẹ nẹ-ẹ nako? ná, dzhè lụ ẹ-niẹ e, sè."

Ni Grjkj 'kóměj iè amme tềng 'ní bà salēmà 20 iè káemà-fèmà lụ, Mejnémej bà Philip 'ní dzhè 21 Bethsaida iè Galilj [lụ], ngà, ní amme bí lụ [ákẹ], "Oura wà m' táo [wà] á-nà Dzhesus."

- 22 Philip bà ni [e] kẹ Andrü, ni agbenne Andrü
kẹ Philip kẹ Dzhesus.
- 23 Ni Dzhesus kẹ amme [áke], “ Bé lụ ẹ-shè beni
24 à’ wó-a Gbama Bi lụ nà. Lẹlẹng, lẹlẹng mi
keạ ñẹ [áke], Dzhà ablé kùli ña shipong mli,
nì e gbó, ẹkolụ e ’kóme e í’á; shi kẹdzhi e gbó
25 [lụ], e wọa jbirj pj. ’Ma ’ní dà-a e h’ẹkámà
hè [lụ], e wá lădzhe lụ; nì mà ’ní ñẹa e h’ẹkă-
mà iẹ dzhè ’né mli [lụ], wá hiemli kẹashè dă
26 shihire. Kẹdzhi ’ma ’kò mī sũmà mi [lụ], hă
ní e ñiẹ mi sẹ; koni heni mi í’á [lụ], mi tshúlà
hú wá hi dzhei; kẹdzhi ’ma ’kò sũmà mi lụ,
27 mi Tshè wá wó lụ animũñám. ’Agbenne mi
mli-gbama lụ mī hào; ni menni mi wá kẹ?
Atà hérémă mi kẹdzhè bè ’né mli: tshabele
enẹ hẹwà ni mi bà bè ’né nà. Ată wó ó gbèi nà.”
28 Kẹkẹ [lụ] gbè dzhè ñüngmà mli [áke], “ Mi ẹ-
nă mi ẹ-wónà, ni m’ ’ă sã m’ ’ă wónà ẹkong.”
29 Nohẹwà ’mej ’ní dămà dzhei ’ní nù [lụ], kẹ áke
ñüngmà shí; ’mejkomej hú kẹ, “Angel kẹ lụ
30 wìè.” Dzhesus hərənà e kẹ, Dzhē mi hẹwà nì
31 gbē ’né bà shi ñẹ hẹwà. Agbenne dzhi dzhè ’né
32 kà; agbenne à’ wá fhă dzhè ’né lùmà lụ. Ni mi
[lụ], kẹdzhi à’ wó mi nà kẹdzhè shípong lụ nà
33 [lụ], m’ ’ă gblă ’mej fej k’ ’ă bà m’ ngă. (E
34 kẹ enẹ e kẹ tshó ná gbělě ní e wá gbó.) ’Mej
lụ hẹrẹ lụ nà [áke], “ Wà ẹ-nù iẹ mlá lụ mli,
áke Kríst hiashi dă; ni tétẹn nì ò kẹạ [áke],
‘Dzha à’ wó gbămà Bí lụ nà? nãmà dzhí gba-
35 ma Bi ’né?’” Kẹkẹ [lụ], Dzhesus kẹ amme

[áke], “ Là lụ ke ñe iè fio lölö. Ñe ñie-a beni ñe i’á là lụ, koni dúng ’á-ká ñnà ñie; shi maní ñie-a iè dung mli [lụ], lé héní è ià-a. Beni 36 ñe i’á là lụ, ñe hẽ-a là lụ he ñe iè-ä, koni ñe ná ñe fẽ là bj.” Dzhesus kẹ nj ’nẹ ni è jng è tè, ni e té è hẽ kędzhe amme nga.

Shi nani è fẽ okádj bãbào tětẽ [lụ] amme 37 hẽ-e è nà amme ié-e; Koni Esaias gbälà lụ kẹma lụ ’á ná ’á bãmlì, nani è wie [áke], “Nimtsha, nãmà ẹ-hẹ wà gbè ẹ-iè? ni nãmà 38 nì á’-ngà Nimtsha lụ nindè á-tshó?” No- 39 hẹwà [lụ], amme ñẹẹ amme ’á-hẹ amme iè, ákeshi Esaias kẹ ekong [áke], “’E-fúlá amme 40 hingmej, nì ẹ-kplim amme tshui; koni amme ká nà ke amme hingmej, àlõ amme nà nà ke amme tshui, ni amme wá tshákè amme tshui nì m’ ’á tshá amme.” Nj ’nẹ Esaias wie beni 41 e nà nò nàwóma lụ, nì e wie e hẹ [lụ]. Tshà- 42 bẹlẹ osáfo ’nukpáj lụ hũ à’ teng ’mej pj he e nà iè, shi ákeshi Pharisj lụ à’ hẹwà [lụ], amme ẹ-tshj-e-tà; ákeshi à’-lẽ-nà à’ wá shuie amme kẹ-á-dzhè sinagõg lụ mli. Shi amme sũmà 43 gbàmej à’ jdziema lụ, fè Ñüngma jdziema lụ.

Dzhesus bò, e kẹ [áke], “Mà ní hẽ-a mi nà 44 e ièä [lụ], dzhẽ mi [mi] nà nì e hẹa e iè-a, shi mà nà ní tshũ mi [lụ]. Ni maní nà-a mi lụ, 45 nà-a maní tshũ mi [lụ]. Mí ẹ-bà dzhè mli là, 46 áke màfcjma ní hẽ-a mi nà iè-a [lụ] á-ká hì dúng mli.

Ni kędzhi ’mà ’kò bò m’ gbè toë ni è hẽ-e è 47

iě-e [lụ], mi ế-bū-u lụ; shi mi bá-a dzhè lụ
 48 bù, shi mi bà dzhè lụ hěřmà. Mà ní dzhie-a
 mì e fò-a, ni e hế-e mi gbè e iế-e [lụ], iè mà
 'kômế ní bù-a lụ; gbè lụ 'ní m' ế-wie [lụ], nò
 49 nặn wá bù lụ iè năgbē gbi lụ mli. Shi mi ế-
 tókò mi jng mi ế-wie kò; shi Tshè lụ 'ní tshǔ
 mi [lụ]; lụ há mi mlá, nani mi kē, kẹ nani mi
 50 wie. Ni mi lè ákẹ e mlá lụ dā shǐhìrè dzhí;
 nòhěwà [lụ] năfejñá 'ní mi wie-a [lụ], ákẹ beni
 Tshè lụ kẹ mi [lụ], nakai mi wie-a.

ITSHO NÜNGMÁ-K'-ETE.

- 1 AGBENNE dǎ ni hěnhò lụ kǎēmăfēmà lụ, nani
 Dzhesus lè ákẹ e bè lụ ế-shè beni e wá dzhè
 dzhè 'nế mli e wá tề Tshè lụ ngā [lụ], ákeshi
 nani ế-dà lụdiệntshè è nă 'ní i'á dzhè lụ mli
 [lụ], nà [lụ], è dà amẹ nà kẹbà năgbē lụ.
- 2 Ni á'-gbè nijènj nā lụ, (agbenne abõnsám lụ
 ế-nga-wo Dzhudas Iskariot, Simon bí lụ, tshüi
 3 mli ákẹ ế wá tshợ-è-sěgbè lụ,) Dzhesus, nani e
 lè ákẹ Tshè lụ ế-nga nj piã ế-wò e dẹj, nì ákẹ
 è dzhè Nüngmà ngá, nì è sá è ià-a Nüngmà
 4 ngā [lụ]; Tèshi kędzhè nijènj lụ, ni e kẹ e tǎlẹj
 5 lụ shùeshi; nì è kǎ pǎpǎhǔ, nì ế fǐ ế hế: Nò
 sè [lụ], e fǎsě nù e wo kúlò mli, ni è bọi kǎsế-
 lǎj lụ à' nadzj à' hế fămà, ni e kẹ pǎpǎhǔ lụ, 'ní
 6 è kẹ fǐ ế hế lụ, tshúmà-a. 'Agbenne e bà-shè
 Simon Pitr nà; ni nỏ kẹ lụ [ákẹ], "Oura, ò-o

fǎ mì [mi] nadzhj à' hě!" Dzhesus hěrenà e 7
 kē lụ ákẹ, "Nání mi fē-ạ lụ ò lế ágbenne; shi
 ò wǎ lè wǎ-sē." Pitr kē lụ [ákẹ], "'O fǎng 8
 mi nàdzhj à' hě gbikógbikó." Dzhesus hěre
 lụ nà, [ákẹ], "Kędzhi mi fǎ-ạ ó hě [lụ], ò kẹ
 mi bẹ iere. Simon Pitr kē lụ [ákẹ], "Oura, 9
 dzhē mi nadzhj kẹkẹ, shi nidzhj lụ kẹ jtsho lụ
 hủ." Dzhesus kē lụ [ákẹ], "Mạni ẹ-dzhù 10
 [lụ], táo hếfámạ dzhà nadzhj kẹkẹ; shi ế-hè
 fej ế-tshé; nì nẹ hếtshế, shi dzhē fếj." E lè 11
 mạní wǎ tshó e sē-gbè [lụ]; nohếwà ni e kẹ;
 "Dzhē nẹ fej nẹ hếtshế [lụ]." Koni beni 12
 ế-fǎ amme nàdzhj à' hě, sẹ lụ, nì ế-kǎlǎ e tǎlếj
 lụ, ni ế-hò ế-kpásashì ếkong [lụ], è kẹ, "Nẹ
 lè nani mi ế-fē 'nế? Nẹ mī tshé m' tshólà kẹ 13
 Nímtshá, ni odzhegbàn nẹ kẹạ, Shi nỏ dzhí mi.
 Agbenne kędzhi mì, Tshólà lụ, kẹ Nímtshà lụ, 14
 mi ếfǎ nẹ nàdzhj à' hě, [lụ], e sà ákẹ nẹ hủ nẹ
 fǎ-ạ mà e nǎnỏ nadzhj à' hě. Shi m' ế-hǎ nẹ 15
 nàsüsùmànǎ, ákẹ bani m' ế-fē nẹ [lụ], nakai nẹ
 fē. Lẹlẹng, lẹlẹng, mi kẹạ nẹ, [ákẹ] nọng lụ 16
 ế-fē-e è nímshà lụ, ásà báfo lụ ế-fē mạni, tshủ
 lụ [lụ]. Kędzhi nẹ lè njnẹ, kędzhi nẹ iènà 17
 [lụ], á-dzhǎ nẹ.

Dzhē nẹ fej nẹ hě mi wiéà; mi lè mejní 18
 mi ế-hǎlǎ: shi ákeshi nani ấ-ngmà lụ ấ-ná
 'ấ-bamli, "Mạni kẹ m' iè-ạ ngmà lụ, ế-wỏ e
 nánètshítshỉ nà ế-shí mi." Agbenne mī kẹ nẹ 19
 m' ấ-to, koni beni ế-bàmli [lụ], nẹ nǎ nẹ hế
 nẹ iè ákẹ Mi dzhi. Lẹlẹng, lẹlẹng, mi kẹạ nẹ 20

[áke], Mani tòä màfej mà 'ní m' 'á tshú [lụ],
 tòä mi; nì manì tòä mi [lụ], tòä manì tshú
 21 mi [lụ].” Bèni ẹ-kẹ nẹkẹ [lụ], è hàö iè
 mùmà mli, ni e gbámli e kẹ; Lẹlẹng, lẹlẹng,
 mi kẹa fiẹ [áke], Nẹ ten mà 'kome wá tshọ mi
 22 sẹ-gbẹ.” Kẹkẹ [lụ], kásélàj lụ mà kuẹ è nàñò,
 23 amẹ súsù mà hẹwà 'ní e wie. Agbẹnẹ
 kásélàj à' tén mà 'kome kpásá Dzhesus tshítshí
 24 nà, manì Dzhesus dà-e-hè [lụ]. Nohẹwà [lụ],
 Simon Pitr bẹ lụ hingmei áke ẹ-bí áke náma
 25 dzhi mà hẹwà ní e wie [lụ]. Kẹkẹ [lụ], lụ hú
 bẹni è ká Dzhesus tshítshì nà [lụ], è bí lụ
 26 [áke], “Oura, námà dzhí?” Dzhesus hẹrènà
 [áke], “Lụ dzhi manì bẹni mi ẹ-tshà atrámá
 [lụ], m' 'á nga-há.” Ni bẹni ẹ-tshà atrámá
 [lụ], e nga-há Dzhudas Iskariot, Simon bí lụ.
 27 Ni atrámá lụ sẹ [lụ], Satan bótè e mli. 'Ag-
 bẹnẹ Dzhesus kẹ lụ [áke], “Nani o fẹa [lụ],
 28 fẹmá mrámrà.” 'Agbẹnẹ mà' 'kó lé iè opọ lụ
 29 hẹ nẹhẹwà ní e kẹ lụ enẹ [lụ]. Shi amẹ tén
 'mejcomej súsù áke nani Dzhudas hiẹ kotokú
 lụ hẹwà [lụ], Dzhesus kẹ lụ [áke], “Hẹmá
 nani wà táo-a [lụ] kẹtò káemà-fẹmà lụ;” àlò,
 30 áke, “ẹ-nga nẹko ẹ-há ohiafoj.” Agbẹnẹ
 [lụ], nani ẹ-hẹ atrámá [lụ], amrá [lụ] è
 dzhẹkpò. Ni ñòng mli dzhi.
 31 Nohẹwà [lụ], bẹni nò ẹ-dzhẹkpò [lụ], Dze-
 sus kẹ, Agbẹnẹ gbámà Bí lụ nà-ẹ-wó, ní
 32 Nüngmà nà-ẹ-wó iè e mli. Kẹdzhi Nüngmà
 nà-ẹ-wó iè è mli [lụ], Nüngmà wá wó lụ hú

è nà iè lụdientshè e mli, ni e wá wó-e-nà àmró
'nẹ. Bj bibj, mi kẹ nẹ iè fio lóló. Nẹ wá táo 33
mi; ni beni mi kẹ Dzhufoj lụ, [áke], “Héni
mi ià-a [lụ], nẹ nẹng nẹ bà” [lụ]; nakai
ágbenne mi kẹ-a nẹ. Mlá hẹ mi ngà-há-a nẹ, 34
áke Nẹ dà nẹ nănèmej à' hẹ; áke bani m' ẹ-dà
nẹ hẹ [lụ], nakai nẹ hủ nẹ dà-a nẹ nănèmej à'
hẹ. Enẹ ni mej fej wá ngà-lè áke mi kásélàj 35
dzhì nẹ, kẹdzhì nẹ dà nẹ nănèmej à' hẹ
[lụ].”

Simon Pitr kẹ lụ [áke], “Oura, nẹgbè o 36
ià-a?” Dzhesus hẹrẹ lụ nà, [áke], “Heni mi
ià-a [lụ], ò nẹ-ẹ ó nịe mi sè ágbenne, shi o wá
nịe mi sè wáse.” Pitr kẹ lụ [áke], “Oura, 37
menni hẹwà ni mi nẹ-e, m' 'á nịe ó sẹ ágben-
ne; m'á ngà mi mli-gbámà lụ m'á há iè ó
hẹwà.” Dzhesus hẹrẹ lụ nà [áke], “O wá 38
ngà ó mli-gbámà lụ o há iè m' hẹwà? Lẹlẹng,
lẹlẹng, mi kẹ-a ò [áke], wua ẹ-gbéng, dá-ni ò
wá kpá-mi-sẹ shj-été.

ITSHO NÜNGMÁ-K'-ÉDZHUE.

“Nẹ ká hào-à nẹ tshüi; nẹ mī hẹ Nüngmà nà 1
nịe mī iè, nẹ hẹ-a mi hủ mi nà nịe iè-a. Mi 2
Tshè wè lụ shíaj pj iè mli; dzhē nakai dzhíkülü
mi ẹ-kẹ nẹ mamo. Mī ià ['ní] m' 'á sá gbèhě
m' 'á tò nẹ. Ní kẹdzi mi tē mi ià sá gbèhě mi 3
tò nẹ [lụ], m' 'á bà ẹkong 'ní m' 'á hẹ nẹ m'á

tò midientshè mi ngà; koni hēni mí i'á [lụ],
 4 ñẹ hứ ñẹ wá iè dzhệi. Ni hēni mí ià-a [lụ],
 5 ñẹ lè, nì gbè lụ hứ, ñẹ lè." Thomas kẹ lụ
 [áke], "Oura, wà lẹ heni o ià-a; nì tể à' wá fē
 6 tẹn ni wà 'á lè gbè lụ?" Dzhesus kẹ lụ [áke],
 "Mi dzhi gbè lụ, kẹ ánàkuá lụ, kẹ h'ekāmà
 lụ; 'mà ko bá-a Tshè lụ ngà dzhà mí hếwà
 7 kẹkẹ. Ñẹ nấ ñẹ lè mi dzhikülü ñẹ wá lè mi
 Tshè hứ; ni kędzhè bè 'nẹ nà [lụ], ñẹ lè lụ, ni
 8 ñẹ ẹ-nà lụ." Philip kẹ lụ [áke], "Oura, tshỏ-
 9 má wà Tshè lụ ni è fấ-hấ wà." Dzhesus kẹ lụ
 [áke], "Mi kẹ ñẹ ẹ-hishi ẹ-tshè tàmà nẹkẹ, ni
 tshàbẹlẹ ò lẹkõ mi, Philip? Mạni ẹ-nà mi
 [lụ], ẹ-nà Tshè lụ; ni tể tẹn 'ní o kẹ-a [áke],
 10 "Tshỏmấ wà Tshè lụ?" Ani o hế-e ò iế-e
 áke mi iè Tshè lụ mli, ni Tshè lụ hứ i'á mi
 mli? Wiemaj lụ 'ní mi kẹ ñẹ wieà [lụ], dzhē
 midientshè mi hế mi wie-a; shi Tshè lụ 'ní hià
 11 mi mli [lụ], lụ fẹa nitshúmàj lụ. Hế mi nà ố
 iè áke mi iè Tshè lụ mli, ni Tshè lụ hứ iè mi
 mli; àlō hé mi nà ố iè iè nitshúmàj lụ diệntshè
 12 hếwà. Lẹleng, lẹleng mi kẹa ñẹ [áke], Mạni
 hế-a mi nà iè-a [lụ], nitshúmàj lụ 'ní mi fē-a
 [lụ], lụ hứ è wá fē; ni njni fè ẹnẹmẹj e wá fē;
 13 ákeshi mī ià mi Tshè ngà. Ni nấfejnấ ní ñẹ
 wá bí iè mi gbệi mli [lụ], nò m' 'á fē, koni
 14 Tshè lụ nà-ấ-wố iè Bi lụ mli. Kędzhí ñẹ bí
 nắko iè mi gbệi mli [lụ], m' 'á fē.
 15 Kędzhi ñẹ mi dà mi hè [lụ], ñẹ iè-a mi mlaj
 16 lụ [à'] nà. Ni m' 'á bí Tshè lụ, nì e wá hấ ñẹ

Kpátala krókò, koni e kẹ ñẹ á-hishi dá ; Anà- 17
kuá Mùmà lụ ; manì dzhè lụ nẹ-ẹ á-tó, ákẹshi
ẹ-nà-a lụ, ni e lé lụ ; shi ñẹ lè [lụ] ; shi e kẹ ñẹ
hiashi, ni e wá iẹ ñẹ mli. Mi ẹ-shíng ñẹ awí- 18
sáj ; m' 'á bà ñẹ ngà. Eshuè fio kẹkẹ nì dzhè 19
lụ ẹ-nà-a mi dọng ; shi ñẹ mī nà mi ; nǎni mi
hieká hěwà [lụ], ñẹ hú ñẹ hiẹ wá ká. No gbi 20
lụ nà [lụ], ñẹ wá lè ákẹ mi iẹ mi Tshè mli, ni
ñẹ hǔ ñẹ i'á mi mli, ni mi hǔ mi iẹ ñẹ mli.
Mani i'á mi mláj lụ, nì e iè-a-nà [lụ], lụ dzhi 21
manì dà-a mi hě ; ni maní dà-a mi hè [lụ], mi
Tshè wá dà-e-hě ; nì m' á dà-e-hě, ni m' 'á
dzhie mi hě m' 'á tshọ lụ. Dzhudas kẹ lụ ákẹ, 22
(dzhē Iskariot) “Oura, tể tẹn ni ò wá dzhie
ó-hề o tshọ wà, ni o ngá tshọng dzhè lụ?”
Dzhesus hěrěná nì e kẹ lụ [ákẹ], “Kědzhi mà 23
dà-mi-hề [lụ], e wá iẹ mi wiemáj à' nà ; ni mi
Tshè wá dà-e-hề, ni wà wá bà e ngà, ni wà wá
fē wà shihire iẹ ẹ ngà. Mani ẹ-dá-a mi hề [lụ], 24
iề-e mi gbèj à' nà ; ni wiemaj lụ 'ní ñẹ nù-a
[lụ] dzhē mi nǎng, shí Tshè lụ 'ní tshǔ mi [lụ]
nǎ. Mi ẹ-kẹ ne nj 'nẹ, ákẹ mi kẹ ñẹ iẹ lóló ; 25
Shi Kpátàlà lụ, Mùmà Krọngkrọng lụ, manì 26
“Tshè lụ wá tshǔ iẹ mi gbèi mli [lụ], wá tshọ
ñẹ nj piā, nì e kẹ nj fej wá bà ñẹ kaēmà, nǎ-
fejná 'ní mi ẹ-kẹ ñẹ [lụ]. Dzhàlụ mǐ shía mi 27
hǎ-a ñẹ, mi dzhàlụ lụ, mi ngà-mi-hǎ-a ñẹ : dzhē
ákẹ dzhè lụ hǎ-a, mi hǎ-a ñẹ [lụ]. Ñẹ ká hǎ
ñẹ tshui hǎö, ása ñẹ ká hǎ e shě gbéjei. Ñè 28
ẹ-nù beni mi kẹ ñẹ ákẹ, Mī ià, ni mī bà ñẹ

ngà. Ñẹ dà mi hẹ dzhikúlu, ñẹ hiẹ-wá-mẹ,
 ákẹshi mi kẹ [áke], Mi ia Tshẹ lụ ngà: shi
 29 mi Tshẹ lụ fẹ mi. Ni ágbẹnẹ m' ẹ-kẹ ñẹ dá-
 ni e bà-a-mli; kóni bẹni ẹ-bámli [lụ], ñẹ wá
 30 hẹ ñẹ iè. 'Enẹ sẹ [lụ], m' kẹ ñẹ ẹ-wieng tūtù;
 shi dzhè 'nẹ lùmà lụ mī bà, ni e bẹ nàko iẹ mi
 31 mli. Shi ákẹ dzhè lụ wá ná 'á lẹ ákẹ mī dà
 Tshẹ lụ hẹ; ni ákẹ bẹni Tshẹ lụ há mi mlá
 [lụ], nakai mi fẹ-a. Ñẹ tè-a-shi, ñẹ há-a wà
 á-dzhè biẹ.

ITSHO ÑÜNGMÁ-K'-ÉNÜMÀ.

1 Mi dzhi vain ànàkuá lụ, ni mi Tshẹ dzhi shi-
 2 pọng-sālà lụ. Nidzhj lụ fej 'ni wó-o adùawá
 [lụ], è dzhiea; ni fej 'ní wòà adùawá [lụ], e
 3 tshéa-hẹ, koni ẹ-wò adùawá bábào. 'Agbẹnẹ
 ñẹ hẹ-ẹ-tshé iẹ wiema 'ní mi kẹ ñẹ ẹ-wie [lụ]
 4 hẹwà. Ñẹ hia mi mli, 'nì mi hủ mi iẹ ñẹ mli.
 'Ákẹ bẹni tshò-ninè lụ dientshe ñẹ-ẹ á-wò adù-
 áwá [lụ], dzhà ẹ hì vain mli [lụ]; nakai ñẹ hủ
 5 ñẹ ñẹ-ẹ, dzhà ñẹ hỷ mi mli. Mi dzhi vain lụ,
 ñẹ dzhi nidzhj lụ; manì hiạ mi mli, ni mi hủ
 mí hiạ ẹ mli [lụ], lụ nặn e wò-a adùawá pj; shi
 kędzhi ñẹ tshé iẹ mi hẹ [lụ], ñẹ ñẹ-ẹ ñẹ fẹ
 6 nàko. Kędzhi mà ẹ-hí-i mi mli [lụ], à' tshéa
 lụ à' fà-a ákẹ tshònine, ni è ngálà-a; ni 'mẹj
 bũa-a ammenā, kẹ wò-a là mli, ni à' à shài-
 7 amme. Kędzhi ñẹ hì mi mli, ni mi wiemaj lụ

hì ñẹ mli [lụ], ñẹ wá bí nǎfejñǎ 'ní ñẹ táo-a, nì
 à' wá nga fē ñè. Ẹnẹ mli [ni] mi Tshẹ nàwǎ-a, 8
 ákẹ ñẹ wò-a adùǎwǎ; nẹkẹ ni ñẹ wá fe mi kǎsé-
 làj. 'Ákẹ beni Tshẹ lụ ẹ-dà mi hẹ [lụ], nakai 9
 mi ẹ-dà ñẹ hẹ; ñẹ hì-a mi hẹdā lụ mli. Kẹdzhi 10
 ñẹ iè mi mláj lụ à' nà [lụ], ñẹ wá hì mi hẹdā lụ
 mli; ákẹ be' mi ẹ-iè mi Tshẹ mláj lụ à' nà, ni mi
 hì-a e hẹdā mli [lụ]. Nj 'né mi' ẹ-kẹ ñẹ, koni 11
 mi hiemei lụ ǎ-hì ñẹ mli, ni ñẹ hiemei lụ ǎ-j.
 Mi mlá lụ 'né, ákẹ, Ñẹ dà-a ñẹ nǎnèmẹj à' hẹ, 12
 ákẹ beni m' ẹ-dà ñẹ hẹ [lụ]. Mà bẹ e nǎnò 13
 hẹdā fè ené, ákẹ gbǎmà ngà-a e h'ẹkǎmà ngmea
 shì há-a e shientshèmẹj. Mi shientshèmẹj dzhi 14
 ñẹ kẹdzhi ñẹ fe nǎ fejñǎ 'ní mi tǎa ñẹ [lụ].
 Kẹdzhẹ bè 'nẹ [lụ], mi tshẹ-ẹ ñẹ ñòdzhj; shi 15
 nọng lụ lẹ nani e nimtshǎ fēa; shi m' ẹ-tshẹ
 ñẹ shientshèmẹj; shi nj fej 'ní m' ẹ-nù iè mi
 Tshẹ nà [lụ], m' ẹtshità mi ẹ-kẹ ñẹ. Ñẹ ẹ-fǎ- 16
 kò mi, shi mi [ni mi] ẹ-fǎmà ñẹ, ni m' ẹ-tò ñẹ
 ákẹ ñẹ ià ni ñẹ wò adùǎwǎ, ni ñẹ 'dùǎwǎ lụ ǎ-
 hìshi; koni nǎfejñǎ ni ñẹ wá bi Tshẹ lụ iè m'
 gbẹi mli [lụ], ẹ-nga-hǎ ñẹ. Mi tǎ ñẹ nj 'né 17
 [ákẹ], Ñẹ dà-a ñẹ nǎnèmẹj à' hẹ. Kẹdzhi dzhè 18
 lụ ñè ñẹ [lụ], ñẹ lè ákẹ e ñè mi, dǎ-ní e ñè ñẹ.
 Ñẹ iè dzhè lụ hẹ dzhikülü, dzhe lụ wá dǎ lụ- 19
 dientshẹ e nǎ hẹ; shi ákeshi ñẹ bẹ dzhè lụ hẹ
 hẹwǎ [lụ], dzhè lụ mī ñè ñẹ. Ñẹ hiẹ-ǎ-hì-a 20
 wiemà lụ 'ní mi kẹ ñẹ [lụ], nà; "Nọng lụ ẹ-
 fẹ-e nimtshà." Kẹdzhi amme ẹ-wà mi j [lụ],
 amme wá wǎñẹ hú j; kẹdzhi amme ẹ-iè mi gbè

21 nà [lụ], amme wá iè ñe nà hủ nà. Shi amme
wá nga nj 'nế fej amme á-fē ñe iè mi gbẹi hẽ-
22 wà, ákeshi amme lế mani tshủ mi [lụ]. Mi
bá-a, mi kẹ amme ẹ-wie-e dzhíkúlu, amme náng
amme 'á-iè nàshàfēmà; shi àgbenne [lụ], amme
23 bẹ amme nàshàfēmà lụ nàhànà. Mani ñeà mi
24 [lụ], mì ñe mi Tshè hủ. Mi ẹ-fe-e iè amme
tếag nitshúmàj 'ní 'màko ẹ-fě-ko [lụ], dzhíkúlu,
amme náng amme á-iè nàshàfēmà; shi àgbenne
[lụ], amme ẹ-nà, ni amme ẹ-ñe mi kẹ mi Tshè
25 hủ. Shi ákẹ wiema lụ 'ní á-ngmà iè amme
mlá lụ mli [lụ], á-bàmlì hẽwà, " Amme ñe mi
26 jākă." Shi beni Kpátàlà lụ ẹ-bà [lụ], mani m'
'á tshủ kẹ 'á dzhè Tshè lụ ngà [lụ], ànàkuá
Mùmà lụ, ni dzhèa Tshè lụ ngà [lụ], è wá iè
27 mi odásě. Ni ñe hủ ñe wá iè-odásě, ákeshi ñe
kẹ mi i'á kędzhè klęngklęng lụ.

ITSHO NÜNGMÁ-K'-ÉKPĀ.

1 M' ẹ-kẹ ñe nj 'nế koni ñe kă tǒgbè. Amme
2 wá shüie ñe kędzhè sinagogj lụ à' mli; hẹ, bè
lụ mī bà, koni mafejmà 'ní gbèa ñe [lụ], wá
3 súsü ákẹ ē súmà Nüngmà. Ni amme kẹ nj
'nế wá fē ñe, ákeshi amme lế-kò Tshè lụ, 'lō mì.
4 Shi m' ẹ-kẹ ñe nj 'nế koni beni bè lụ wá bà
[lụ], ñe wá káë ákẹ mi tshì amme hẽ tã mi kẹ
ñe. Ni klęngklęng lụ m'ẹ-kẹ-e ñe nj 'nế, shi mi
5 kẹ ñe iè hẽwà. Shi àgbenne mī ià mi gbè, 'màni

tshú mi [lụ], ngà; ni ñẹ tén 'màko bí-i mi [áke], "Négbẹ o ià-a." Shi nani m' ẹ-ngà nj 6 'né m' ẹ-kẹ ñẹ hẹwà [lụ], 'nkàmá-iě-rě ẹ-j ñẹ tshüi. Tshàbele mī kẹ ñẹ ànàkuá lụ; è-hìhà 7 ñẹ áke mi ià-a; shi kẹdzhi mi ẹ-iá-a [lụ], Kpá-tàlà lụ bǎng ñẹ ngà; shi kẹdzhi mi tẹ [lụ] m' 'á tshú lụ ñẹ ngà. Ni beni ẹ-bà [lụ], e wá tshó 8 dzhè lụ ẹshàfẹmà hẹ, kẹ ẹkpákpá-fẹmà hẹ, kẹ atẹng bũ hẹ; Eshàfẹmà hẹ, ákeshi amme hẹ-e 9 mi nà amme iě-e; ẹkpákpá-fẹmà hẹ, ákeshi mī 10 ià mi Tshè ngà, ni ñẹ ẹ-nà-a mi dọng; Atẹngbũ 11 hẹ, ákeshi à'-bù dzhè 'né lùmà lụ nà atẹng. Mi 12 iẹ nj pj lóló 'ní m' 'á kẹ ñẹ, shi ñẹ ñě-e amme ágbenne. Tshàbẹlẹ, beni lụ [lụ], ànàkuá Mũmà 13 lụ, ẹ-bà [lụ], è wá tshó ñẹ ànàkuálej fej mli gbẹ; shi ẹtòng lụdientshẹ e hẹ ẹ-wiéng; shi nǎfejǎ 'ní e wǎ nũ, e wǎ wiè; ni e wǎ tshó ñẹ nj 'ní bà-a. E wá wó mi hẹ nà; shi e wǎ hẹ 14 mi nǎ, 'ní ẹ-ngà tshó ñẹ. Nj pià 'ní Tshè lụ, 15 i'á [lụ], mi nǎng; nohẹwà ni mi kẹ áke, "e wǎ ngà mi nǎ mli, 'ní ẹ-ngà tshó ñẹ " [lụ]. Eshuè fio, ni ñẹ ẹ-nàng mi; ni àgbenne, Eshuè 16 fio, ni ñẹ, wǎ nà mi; shi mī ià Tshè lụ ngà hẹ-wà." Kẹkẹ [lụ] e kǎsélaj lụ à' mli mejkomej 17 kẹ iẹ amme dientshẹ amme téng, [áke], "Menni dzhi nani e kẹa wà 'né, [áke], "Eshuè fio, ni ñẹ ẹ-nàng mi; ni ǎsà éshuè fio, ni ñẹ wǎ nà mi; ni mī ià Tshè lụ ngà hẹwà?" Nòhẹwà [lụ], 18 amme kẹ, "Menni dzhi nani è kẹa 'né, Eshuè fio? Wà ñě-e wà ǎ-kẹ nani e kẹa." Àgbenne 19

Dzhesus lè ákẹ amme mi tảo ákẹ amme bía lụ,
 ni e kẹ amme [ákẹ], “ Ani ñẹ mi bí-bj iè ñẹ tếng
 nani mi kẹ [lụ, ákẹ], Eshuè fio, ni ñẹ ẹ-nàng
 mì, ni agbenne eshuè fio, ni ñẹ wá nà mi?
 20 Lələng, lələng, mi kẹ-a ñẹ [ákẹ], ñẹ [lụ], ñẹ wá
 fọ ni ñẹ 'á-háo, shi dzhè lụ hiẹ wá mẽ ; ni ñẹ [lụ],
 ñẹ wá fẹ mǎbà, shi ñẹ mǎbàfemà lụ wá tshọ hiẹ-
 21 mèi. Iò beni e-fá-a [lụ], fẹa mǎbà, ákeshi e bẹ
 ẹ-shè, shi beni bí lụ ẹ-ná ẹ-dzhè é-hè [lụ], è
 kǎē hédzhāramà lụ động, kẹ h'emèi ákeshi á-fǎ
 22 gbamà kẹbà dzhè lụ mli. Ni nohewà ñẹ [lụ] ág-
 benne ñẹ iè mǎbàfemà; shi m' 'á nà ñẹ ẹkong, ni
 ñẹ tshüi hiẹ wá mẽ, ni ñẹ hiëmei lụ, mǎko hế-e
 23 iè ñẹ dề. Ni iè no gbi lụ mli [lụ], ñẹ bíng mi
 nǎko. Lələng, lələng, mi kẹ-a ñẹ [ákẹ], Nǎfejná
 'ní ñẹ wá bí Tshè lụ iè mi gbéi mli [lụ], e wá há
 24 ñẹ. Kẹbàshí-ágběnnẹ [lụ], ñẹ bí-kò nǎko iè
 mi gbéi mli; ñẹ bía, koni ñẹ 'ná, koni ñẹ hiẹ-
 25 mèi lụ á-j. Nj 'né lụ m' ẹ-wie mi kẹ ñẹ iè
 ǎbẹbuáj à' mli; shi bè lụ mī bà beni m' ẹ-
 wieng m' ẹkẹng ñẹ iè abẹbúaj à' mli động, shi
 26 fáng [ni] m' 'á tshọ ñẹ Tshè lụ hề. No gbi lụ
 nà [lụ], ñẹ wá bi iè mi gbéi mli; ni m' ẹ-kẹ-ẹ
 27 ñẹ ákeshi m' 'á bà Tshè lụ m' á há ñẹ; Shi
 Tshè lụ dientshè mī dà ñẹ hề, ákeshi ñẹ ẹ-dà
 mi hề, hẹwà, ni ñẹ ẹ-hé ñẹ ẹ-iè ákeshi mi dzhè
 28 Nüngmà nga. Mi dzhèkpò kẹdzhè Tshè lụ
 nga mi bà dzhè lụ mli; ása, mī shí dzhè lụ, ni
 29 mī ià Tshè lụ nga.” E kǎsélaj lụ kẹ lụ [ákẹ],
 “ Ná, ágběnnẹ ô wiè fáng, nì ó wie-e ǎbẹbuá

mli. Agbenne wà lè krédē ákẹ ò lè nj fej, ni 30
 ò tào-o ákẹ màko á-bí o; ẹnẹ hẹ ni wà hẹ-a-
 wà-iè-a ákẹ ò dzhèkpò kędzhè Nüngmà ngà.”
 Dzhesus hẹrẹ amme nà [ákẹ]. “ Nẹ mi hẹ nẹ 31
 mi iè ágbenne? Ná, bè lụ mi bà, hẹ, ẹ-ná ẹ- 32
 shẹ, beni nẹ wá shüá, ’mà kẹ lụdientshẹ e nẹ
 ngà-ià-a, ni nẹ wá shí mi ’kόμε; ni tshàbẹlẹ
 dzhẹ mi ’kómé mi i’á, shi Tshẹ lụ kẹ m’ iè
 hẹwà. Nj ’né m’ ẹ-kẹ nẹ koni nẹ á ná 33
 dzhălụ iè mi mli. Dzhè lụ mli [lụ], nẹ wá
 nà hàömà; shi nẹ tshüi á-nà nẹ mli; m’ ẹ-iè
 dzhè lụ nà.”

ITSHO NÜNGMÁ-KÈ-KPĀWÒ.

DZHEsus wie wiemaj ’né, ni e hólě e hingmèj 1
 à’ nà kětē nüngmà-híè nà, ni e kẹ, “ Atá, bè lụ
 ẹ-shẹ; wó ó Bi hènà; koni ó Bí lụ hủ ’á-wó ó
 hẹ-nà; ’Ákẹ beni ó ’hả lụ hẹwúlò fej nà nẹmà 2
 [lụ], ’ní ẹ-’ngà dā shìhirẹ ẹ-hả mej-à’-bà ’ní ó’
 hả lụ [lụ]. Ni ẹnẹ dzhi dā shìhirẹ ákẹ amme 3
 wá lè ò, Nüngmà krédē ’komé lụ, kẹ Dzhesus
 Krist ’màni ó’ tshú [lụ]. M’ ẹ-wó ó hẹ nà iè 4
 shipọng lụ nà; m’ ẹ-gbè nitshúma ’ní ò ngà-
 há mi fẹmà [lụ] nà. Ni àgbenne, Atā, wó mi 5
 hẹ nà kẹ bődientshẹ o hẹ, kẹ hẹ-nà-wóma lụ
 ’ni mi i’á iè ó ngà dání dzhè lụ i’á. Mi ẹ-nga 6
 ó gbẹi lụ m’ ẹ-tshó gbàmej lụ ’ni o há mi kẹ-
 dzhè dzhè lụ mli [lụ]; ó-nặng dzhi amme, ni ò

ngà amme o há mí; ni amme ẹ-iè ó wiema lu
 7 nà. Agbenne amme ẹ-lè ákeshi nj piā, náfẹjná
 8 'ní ó 'nga-há mi [lụ], dzhè ó ngà. Shi m' ẹ-
 nga wiemaj lu 'ní o nga-há mi [lụ], m' ẹ-há
 amme; ni amme ẹ-hế, ni amme ẹ-lè krẹdẹ áke-
 shi mi dzhèkpò kẹdzhè o ngà, ni amme ẹ-hế
 9 amme ẹ-iè áke bò tshú m'. Mī bí m' 'á há
 amme. Mi bí-i mi há-a dzhè lụ, shi mej ní ó
 10 'ngà-há mi [lụ]; shi ó-ná dzhi amme. Ni mi
 nj fej ó-náng, ni ó-ná hủ, mi náng; ni mi nà-
 11 ẹ-wỏ iè ó mli. Ni àgbenne mi bẹ dzhè lụ mli
 động, shi mejnemẹj iè dzhè lụ mli, ni mī bà ó
 ngà. Tshè Krongkrong, tò iè bọdientshè ó
 gbẹi nà lụ mej ni ó 'nga-há mi 'nế, koni amme
 12 fẹ ẹkome áke beni wà dzhi lụ. Beni mi kẹ
 amme i'á dzhè lụ mli [lụ], mì tở amme, iè ó
 gbẹi lụ mli; 'mej 'ní ó há mí [lụ], m' ẹ-tỏ; ni
 amme tến məkò ẹ-lákkodzhè; dzà lădzhemà bí
 13 lụ; koni năní á-ngmà lụ 'á-bàmlì. Ni àgbennẹ
 mī bà ó ngà; ni mī wie nj 'nế iè dzhè lụ mli,
 koni amme 'á nă mi h'emei mlibà-a iè amme
 14 dientshè amme mli; Mi ẹ-ngà ó wiema lụ m'
 ẹ-há amme; ni dzhè lụ ẹ-nề amme, áke amme
 bẹ dzhè lụ hề hếwà, áke benni mi bẹ dzhè lụ
 15 hề [lụ]. Mi bí-i ákeshi ó dzhie amme kẹdzhè
 dzhe lụ mli shi ákeshi ó tở amme kẹdzhe ẹfong
 16 lụ mli. Amme dzhẹ-ẹ dzhè lụ hề, áke beni
 17 mi dzhẹ-ẹ dzhè lụ mli [lụ]. Fẹmà amme
 krongkrong iè ó 'nàkuá lụ nà; ó wiema lụ
 18 dzhí ănàkuá. Áke ò ẹ-tshú mi dzhè lụ mli

[lụ], nakai mi hủ m' ẹ-tshủ amme dzhè lụ mli.
 Nì amme hẹwà [lụ], mi fẹa mi hẹ krọngkrọng 19
 koni amme hủ amme 'á-fe krọngkrọng ăna-
 kuálě mli. 'Asā mi bí-i mi hủ-a mejnémej kẹ- 20
 kẹ, shi mej hủ ní wả hẹ mi nà 'á iè iè amme wie-
 ma nà; Koni amme fej amme wá iè ẹkome; 21
 ákẹ bở, Atá, [ò] iè mi mli, ni mi hủ mi iè ó
 mli, koni amme hủ amme wá iè ẹkómě iè wà
 mli; koni dzhè lụ 'á-hẹ 'á-iè ákẹ ó tshủ m'. Ni 22
 hẹ-nà-wỏmà lụ'ní o ngà-hủ mi [lụ], m' ẹ-nga-
 hủ amme, ákẹ amme wả iè ẹkómé, ákẹ wà i'á
 ẹkome [lụ] Mi, iè amme mli, ni bở hủ o iè mi 23
 mli, koni amme nà-wá-kpè iè ẹkómé mli; ni
 dzhè lụ 'á-lè ákẹ ó' tshủ m', nì ò ẹ-dà amme hẹ
 ákẹ ò ẹ-dà mi hẹ [lụ]. Atá, mejní ó nga-hủ 24
 mi [lụ], mī tǎö ákẹ amme hủ amme kẹ mí wá
 iè heni mi i'á [lụ]; koni amme 'á nà mi hẹ nà-
 wỏmà lụ 'ní ó hủ mi [lụ]; shi ò dà mi hẹ dǎní
 à'-tò dzhè lụ shishĩ. Atá 'kpǎkpǎ, dzhè lụ lé- 25
 kờ ò; shi mi [lụ] m' ẹ-lè ò, nì mejnémej ẹ-lè,
 ákẹ ó' tshủ m'. Ni m' ẹ-tshì ó gbéi tǎ m' ẹ-kẹ 26
 amme, ni [ásā] m' á tshì-tǎ, koni hẹ-dà'ní ò
 kẹ ẹ-dà mi hẹ [lụ], 'á iè amme mli, ni mi hủ
 mi iè amme mli."

ITSHO NÜNGMÁ-KÈ-KPAÑÒ

BENI Dzhesus ẹ-wie wiemàj 'né [lụ], e kẹ e 1
 kǎsèlǎj tề, amme ià fỏ Kẹdrọn fà lụ, heni tǎrọm

2 i'á namlí ni e tề kẹ e kaselaj lụ. Ni Dzhudas
 hủ, maní tshợ-e-sẹ-gbẹ [lụ], lè dzheí [lụ]; shí
 Dzhesus kẹ ề kaselaj lụ kpèa dzheí shj-à-bà.
 3 Kẹkẹ [lụ], Dzhudas, nani ẹ-ná asafo kẹ offisẹfọj
 kędzhe asáfo-'nukpaj lụ kẹ Pharisj lụ à' ngà lụ,
 4 bà dzheí kẹ känděj, kẹ hāj, kẹ dáděj. Nohẹwà
 [lụ], Dzhesus, ákeshi e lè nj piā ní bà-a e nà
 [lụ], dzhèkpö, ni e kẹ amme [áke], "Námà ñe
 5 táo-a?" Amme hẹrẹ lụ nà [áke], "Dzhesus
 'ní dzhẹ Nazareth [lụ]. Dzhesus kẹ amme
 [áke], "Mi dzhi." Ni Dzhudas hủ, maní
 6 tshợ-e-sẹ-gbẹ [lụ], kẹ amme dămashi. Nohẹwà
 [lụ], beni ẹ-kẹ amme [áke] "mi dzhi" kẹkẹ
 [lụ], amme tề sẹ-sẹ ni amme gbeshi iẹ shipong
 7 lụ. Kẹkẹ [lụ], e sá e bí amme ẹkong [áke],
 "Námà ñe táo-a?" Ni amme kẹ, "Dzhesus
 8 'ni dzhẹ Nazareth [lụ]. Dzhesus hẹrẹnà [áke],
 "m' ẹ-kẹ ñe áke mi dzhi lụ; nòhẹwà [lụ]
 kędzhi ñe mì táo mi [lụ], ñe há-a mejnémej
 9 á-ià amme gbẹ;" Koni wiemà 'ní e wie lụ
 bàmli, [áke], "Mej 'ní ò ngà-há mi [lụ], m'
 10 ẹ-lăkodzhě amme tén măkô." Kẹkẹ [lụ],
 Simon Pitr, nani e hiẹ klântè [lụ, ề] gblà,
 ni e tshuà osáfoj-nũkpă lụ ñong, ni e fò nò
 11 ninè-dzhờrọ tòè lụ. A tshẹ nong lụ Malkus.
 Kẹkẹ [lụ], Dzhesus kẹ Pitr [áke], "Ngà ó
 klântè [lụ] ó wò e hẹ-bò lụ mli; kpũlũ lụ 'ní
 12 mi Tshẹ ẹ-ngà-há mi [lụ], mi kă nù?" Kẹkẹ
 [lụ], assafö lụ, kẹ ákpétshẹ lụ, kẹ Dzhufoj lụ
 13 à' offisẹfoj lụ, mọ Dzhesus, ni amme fì lụ; Ni

amme kpälä lụ kětè Annas nga tshútshũ; shi Kaiaphas, 'ní dzí osáfoj-'nũkpá nò áfí lụ nà [lụ] shànũ dzhi lụ. (Agbènnẹ Kaiaphas dzhi 14 'màní wiets hó Dzhufoj lụ ákēshi è-hìhá ákẹ gbama 'kome wá gbó á-há 'màngbj lụ).

Ni Simon Pitr ñie Dzhesus sẹ, kẹ kásélà 15 'kome hũ; osáfò 'nũkpá lụ lè nò kásélà lụ, ni e kẹ Dzhesus bótè osáfo-nukpá lụ sáng lụ mli. Shi Pitr dāmà shēnā lụ nà, iẹ gbèsẹ. Koni nò 16 kásélà lụ, 'ní osáfo-'nũkpá lụ lè [lụ], dzhèkpò, 'ni e kẹ maní sārā-a shēna lụ wie, ni e kẹ Pitr bà mli. Kẹkẹ [lụ], ablájō lụ 'ní sārā-a shēnā 17 lụ, kẹ Pitr ákẹ, "Ani bõ hũ ò dzhē nũ 'né kásélaj lụ a' 'tén 'mà'komé?" E kẹ, "Mi dzhé." Niñdzhj lụ kẹ ọffisẹfoj lụ dāmà dzhei, amme 18 ẹ-shěré là kẹ ngaj; shi fẹj iẹ: ni amme gbòmà amme hẹ; ni Pitr kẹ amme dāmashi ni e gbòmà lụ hũ e-hè.

Koni osáfo-'nũkpá lụ bí Dzhesus e kásélaj 19 lụ kẹ e nilē lụ, à' hẹwà. Dzhesus hěré lụ nà 20 [ákẹ], "Mi wie iẹ-pětē há dzhè lụ; mi tshó dá iẹ sinagog lụ, kẹ tẹpl lụ mli, hēni Dzhufoj lụ ià-a dá; ni m' ẹ-kẹ-kò nako iẹ fifj à' mli. Meni hẹwà o bía mi? bí mejní bõ m' tòè [lụ], 21 nani m' ẹ-kẹ amme; ná, amme lè nani mi kẹ." Ni beni ẹ-wie nẹkẹ [lụ], ọffisẹfoj lụ 'ní dāmashi 22 lụ, à' tén 'màkómé gbá Dzhesus mà, ni e kẹ, Nẹkẹ o hěré-a osáfo-'nũkpá lụ nà?" Dzhesus 23 hěré lụ nà [ákẹ], "Kędzhi m' ẹ-kẹ ẹfong [lụ] iẹ ẹfong lụ hẹ ođase; shi kędzhi ọdzhègbàn lụ,

- 24 mɛnni hɛwà o tshuà-a mi?" `Agbenne Annas
 ɛ-tshú, à' kɛ lɔ ɛ-tè Kaiaphas, asáfo-'nùkpá lɔ
 25 ngà, iè kpà mli. Ni Simon Pitr dàmàshi e gbòmà
 e-hè. Nohèwà [lɔ], amme kɛ lɔ [áke], " Ani
 bò hù dzhé e kásélàj lɔ à' ten màko dzhí ò?"
 26 Eshìünà, ni e kɛ, " Mi dzhè." Osáfoj-'nùkpá
 lɔ ñòdzhj lɔ ékomé (manì Pitr fò e toè lɔ
 wèkúñò) kɛ, " Ani m' é-nà-a o kɛ lɔ iè tórom
 27 lɔ mli?" Pitr shìünà ékóng, ni àmrò [lɔ],
 wüä gbé.
- 28 Agbenne amme kpálá Dzhesus kèdzhè Kai-
 aphas ngà kètè àtèng ièrèhè lɔ, ni màngkè dzhi,
 ni amme dientshè [lɔ], amme ɛ-íá-a àtèng-
 ièrèhè lɔ, 'ní amme hè á ká wò-múdzhi; koni
 29 amme ñé amm' 'á iè hènàhò lɔ. Koni Pilat
 dzhèkpò tè amme ngà ni e kɛ, Mɛnni sàndè ñé
 30 kèbà-a iè nù 'né gbèfá?" Amme hèrenä amme
 kɛ lɔ [áke] " Dzhè éfongfèlà dzhi lɔ dzhíkùlɔ,
 31 wà ná-a wà á-ngà lɔ kɛ há ò" Kèkè [lɔ],
 Pilat kɛ amme [áke], " Ñé ngà-a lɔ 'ní ñé
 bù lɔ ñé mlá lɔ nà." Nohèwá [lɔ], Dzhufoj
 lɔ kɛ lɔ [áke], "'E-dzha-a áke wà gbèà 'mà-
 32 kò;" (Koni Dzhesus wiemà lɔ 'ní e wie [lɔ],
 33 áké nà gbèlè 'ní e wá gbó lɔ, á-bàmli.) Koni
 Pilat bötè átèngièrèhè lɔ ékong, ni e tshè
 Dzhesus, ni e kɛ lɔ [áke], " Ani Dzhufoj lɔ à'
 34 Mangtshè dzhi ò?" Dzhesus hère lɔ nà [áke],
 " Bòdientshè ó hè ni o kɛ-a nj 'né, àlò mej-
 35 krokoméj ngà-kɛ ò, iè mi hè? Pilat hèrenä
 [áke], " Ani Dzhuñò dzhi mi? Bòdientshè ó

mang kẹ osáfo-'núkpáj lụ ngà ò há mi. Menni 36
 ó' fẹ?" Dzhesus hěrenà [áke], "Mi mànng lụ bẹ
 dzhè 'né hẹ; mi jnà iè dzhè 'nẹ mli dzhíkùlụ, mi
 webj lụ wá wú, koni á-ká ngà mi à' há Dzhufoj
 lụ; shi àgbenne mi jnà dzhè-e bíe." Nohěwà 37
 [lụ], Pilat kẹ lụ [áke], "Ni àgbenne mangtshè
 dzhi o má?" Dzhesus hěrenà [áke], "Bò o kẹ-a
 ákeshi mangtshè dzhi mi. Ené hěwà ni à' fà
 mi, ni ené hěwà ni mi bà dzhè lụ mli, koni m'
 'á iè ànàkuá lụ odase. Mej fej 'ní dzhè ànàkuá
 lụ hẹ [lụ], nù-a mí gbè." Pilat kẹ lụ [áke], 38
 "Menni dzhi ànàkuá?" Ni beni ẹ-kẹ ené [lụ],
 è dzhèkpö ẹkong kẹ tẹ Dzhufoj lụ à' ngà, ni e
 kẹ amme [áke], "Mi ẹ-nà-a ẹshà kò kórà.
 Shi ñe iè kùsúm ákeshi mi ngmẹ màkome hẹ 39
 mi há ñe, iè hěnhō lụ; nohěwà [lụ], ñe mī
 sùmà áke mi ngmẹ Dzhufoj lụ à' Mangtshè
 lụ hẹ mi há ñe?" Kẹkẹ [lụ], amme fej amme 40
 bò ẹkong, amme kẹ, "Dzhè nù 'né, shi Barab-
 bas! ('Agbenne Barabbas [lụ], dzhùlàng.)

ITSHO NÜNGMÁ-KE-NEHÚ.

NOHEWA [lụ], àgbenne Pilat ngà Dzhesus, ni 1
 e zhì lụ. Ni 'nsárafoj lụ ngà ngmẹj gbà káklă, kẹ 2
 wò e itsho, ni amme kẹ mămá tshürü bú lụ, Ni
 amme kẹ, O shüiē Dzhufoj lụ à' mangtshè, ni 3
 amme kẹ amme nidzhj tshüia lụ. Nohěwà 4
 [lụ], Pilat dzhekpö ẹkong, ni e kẹ amme

- [áke], “Ná, mi kẹ lụ mi há ñẹ koni ñẹ ’á-lè
 5 áke m’ ẹ-nà-a ẹshà kò iẹ e mli. Agbẹnne
 Dzhesus dzhèkpo, ñgmèj-káklä lụ, kẹ māmá
 ’tshürü· lụ, iẹ ẹ nà. Ni e kẹ amme [áke],
 6 “Ná, nù lụ!” Nohèwà [lụ], beni osáfo-’nu-
 kpáj lụ, kẹ ọffisèfoj lụ, nà lụ [lụ], amme bò,
 amme kẹ “Blémà-lụ-tshònà, Blémà-lụ-tshònà!
 Pilat kẹ amme [áke], “ Ñẹ ngà-a lụ ’ní ñẹ [ñẹ]
 blé-a-lụ-tshònà, shi mi [lụ], m’-ẹ-nà-a ẹshà kò
 7 iẹ e mli.” Dzhufoj lụ hère lụ nà [áke], “ Wà
 iẹ mlá, ni wà mlá lụ nà [lụ], ẹ sá áke ẹ gbọa,
 ákeshi ẹ fẹ e-hè Ñüngmà Bí
 8 Nohèwà [lụ], beni Pilat nù nǒ wiemà [lụ],
 9 e shé gbèjei fè; Ni e tẹ atęngiērèhè lụ ẹkong,
 10 ni e kẹ Dzhesus [áke], “ Nègbè o dzhè?” Shi
 Dzhesus há-a lụ nàhèrèmà kò. Kẹkẹ [lụ],
 Pilat kẹ lụ [áke], “ Ani o kẹ mi ẹ-wiè-e? `O
 lé ákeshi mi iẹ hẹgbè áke mi blé-a-ò-tshònà, ni
 11 áke mi ngmẹ-a-ó-hè?” Dzhesus hèrenà [áke],
 “ `O bẹ mi hè nàko fèmà hẹgbè, dzhà à’ ngà-há
 ọ kędzhè ngei: nohèwà [lụ], mǎni ngà mi há
 12 ọ [lụ], iẹ ẹsháfèmà tútù.” Ni kędzhè nǒ nà
 [lụ], Pilat táo ’á-ngmẹ e hẹ; shi Dzhufoj lụ
 bò, kẹ [áke], “ Kędzhi ò ngmẹ nù ’nẹ hẹ [lụ],
 ò dzhé-e Sjsà shiéntshè; mǎfejma ’ní fē-à e hẹ
 mangtshè lụ, wié-a Sjsá hẹ-ẹfong.”
 13 Nohèwà [lụ], beni Pilat nù nǒ wiemà [lụ],
 e-dzhie Dzhesus kpò, ni e hò e táshi iẹ atęng
 bù sèi lụ nà, iẹ hẹ kǒ ’ní à’ tshé-a Tẹkàmà [lụ],
 14 shi iẹ Hibru mli [lụ], Gabbatha. Ni hẹhò

lụ sámà-kě-tò [lụ], dzhí; nì kẹbà-a shùandě;
 ni e kẹ Dzhufoj lụ [áke] “ Ná ñẹ Mantshè lụ!
 Shi amme bọ amme kẹ, “ O kẹ lụ á-dzhè wà 15
 nà, ò kẹ lụ á-dzhè wà nà, bléma-lụ-tshònà!
 Pilat kẹ amme [áke], “ Mi blé ñẹ Mangtshè
 lụ tshònà?” Osáfo-'núkpáj lụ hěřenà [áke],
 “ Wà bẹ Mangtshè kọ [áke] dzhà Sjsà. “ Ag- 16
 benne nohèwà [lụ], e ngà lụ há amme áke
 amme blé-lụ-tshònà. Ni amme ngà Dzhesus
 ni amme kpálà lụ kětē. Ni lụ [lụ], nani è-těřě 17
 e nàblémà-tsho [lụ], [e] jng ětē hě 'ní à' tshěa
 itsho-ngö-ngö-hě, [lụ], ní Hìbru mli lụ, à'
 tshě-a, Gölgotha; Hěni amme blé lụ tshonà iè 18
 [lụ], ni mej ẹnà hủ fátà e-hè, 'ma iè áfá, 'mà
 iè afá, ni Dzhesus i'á tęg.

Ni Pilat ngmà ngmàlụ, ni e ngà-kpětē nàblě- 19
 mətshò lụ nà. Ni ngmàlụ lụ dzhi, “ DZHE-
 SUS NI DZHE NAZARETH DZHUFUOJ
 LỤ 'A' MANGTSHE' LỤ.” Ni agbenne 20
 Dzhufoj lụ pj bàkuě ngmàlụ 'nẹ; shi hě ni à'
 blé Dzhesus tshònà iè [lụ], bẹnke mang lụ;
 nì à' ngmà, iè Hìbru mli, kẹ Grjk mli, kẹ
 Latĩn mli. Koni Dzhufoj lụ à' osáfo-'núkpáj 21
 lụ, kẹ Pilat [áke], “ Ká ngmà áke, Dzhufoj
 lụ à' Mangtshè lụ; shi mom áke, è-kẹ áke, Mi
 dzhi Dzhufoj lụ à' Mangtshè lụ.” Pilat hěřenà 22
 [áke], “ Nani mi ẹ-ngmà [lụ], mi ẹ-ngmà.”

Agbenne 'nsărăfoj lụ, beni amme ẹ-blé Dze- 23
 sus tshònà [lụ], kálà e tǎlej lụ, ni amme dzhà
 mli ędzhuè, 'nsărăfoñò 'kome ẹkome; kẹ e kato

- lụ hú, àgbenṅe kato lụ tshámàhě bẹ mli, à'-lò
 24 kędzhẹ iteng kẹ jshi; Nohěwà [lụ], amṅe kẹ
 iè amṅe-dientshẹ amṅe teng áke, “ Ñe ká há
 wà gbá mli, shi há wà á-fò nà oshíkì 'mà nǎ 'ní
 wá dzhi:” (koni nani á-ngmà [lụ], á-bàmlì, 'ní
 kẹ ákeshi, “ Amṅe dzhà m' tǎlej lụ à' mli, ni
 m' kato lụ amṅe fò nà oshíkì.) Nohěwà [lụ],
 nj 'nẹ [lụ], 'nsărăfoj lụ fẹ.
- 25 'Agbenṅe è ñè, kẹ e ñè ñèmijò lụ, Mari, Kleo-
 pas ngà lụ, kẹ Mari Magdalen, dāmà Dzhesus
 26 nàblémàtshò lụ māsẹi. Nohěwà [lụ], beni
 Dzhesus nà e ñè, kẹ kásẹlà lụ mà hẹ 'ní è dà-ạ
 [lụ], dāmàshi [lụ], è kẹ e ñè [áke], “ Jò,
 27 kuẹmǎ ó bi!” Koni è kẹ kásẹlà lụ hú [áke],
 “ Kuẹmǎ ò ñè! Ni kędzhẹ no bè nà [lụ], nò
 kásẹlà lụ ngà lụ kẹtẹ ludientshẹ e wè.
- 28 Enẹ sẹ [lụ], Dzhesus, nani è lè áke àgbenṅe
 á-gbè nj fej nà [lụ], koni ákeshi nani á-ngmà
 29 lụ 'á-bàmlì [lụ], kẹ, “ Kùmái mī iè mi.” 'Ag-
 benṅe nǎ tá dzhẹi kẹ è mli vingǎ ọbọ; ni
 amṅe wò spundzh ọbọ kẹ vingǎ, ni amṅe
 30 ngà mà hüssöp nà, kẹ sà-e-nà. Nohěwà [lụ],
 beni Dzhesus ẹ-hě vingǎ lụ, è kẹ, 'A-gbènā; ni
 31 e bà e itsho shì, ni e ngà mùmà lụ e há. Dzhufoj
 lụ, ákeshi Sámà-kẹ-tò lụ dzhi [lụ], koni gbà-
 màtshej lụ á-ká hì nàblémàtsho lụ nà iè Sab-
 bath-gbì lụ nà [lụ] (shi nò Sabbath-gbì lụ,
 gbi wülü,) bà Pilat áke á-kùmà amṅe nàdzhj lụ
 32 koni á-dzhie amṅe. Kẹkẹ [lụ], nsărăfoj lụ
 bà, ni amṅe kùmà tshútshú mà [lụ], nàdzhj lụ

lụ, kẹ màkome lụ 'ní àblélutshònà à' fátà e-hè [lụ]. Shi bẹni amme shẹ Dzhesus nà, ni 33 amme nà ákẹ ẹ-gbỏ mómỏ [lụ], amme kùmá-a e nadzhj [lụ]; Shi 'nsărăfoj lụ à' tén màkome 34 kẹ gǎlí-tsho-kákǎdǎng gbù e màsẹi, ni amrọ [lụ], lá kẹ nù dzhẹ mli hò. Ni manì nà lụ 35 iè-odáse, ni e 'dáse lụ ǎnàkuáng; ni e lè ákẹ [e] kẹ ǎnàkuá koni ñẹ hẹ ñẹ ié. Shi à'-fe nj 36 'nẹ koni nani ǎ-ngmà [lụ] ǎ-bàmli, [ákẹ], "A-kùng e hẹ wú 'kómé." Ni ǎsá ngmàlụ 37 krókỏ hủ kẹ, "Amme wá kué manì amme gbù [lụ] nà."

Ni ené sẹ [lụ], Dzhoseph ['ní] dzhẹ Ari- 38 mathea, (Dzhesus kǎsẹlà, shi, Dzhufoj lụ à' shémà hẹwà [lụ], ngà mli [ni e dzhí]) bà Pilat ákẹ ǎ-hǎ ẹ-dzhie Dzhesus gbàmàtshò lụ kẹ-iá; ni Pilat há lụ hẹgbẹ. Nohẹwà [lụ], e bà, ni e bà ngà Dzhesus gbàmà-tshò lụ. Ni ǎsá Niko- 39 djmụs hủ bà (manì tshútshủ lụ ẹ bà Dzhesus ngà ñiong [lụ]) nì e kẹ mụrh kẹ aloès 'ní á-fútủ bà, wá fẹ poundj óhá. Koni amme ngà 40 Dzhesus gbàmà-tshò lụ, ni amme fýmà iè kláláj à' mli kẹ tshủfáj lụ, ákẹ bẹni Dzhufoj lụ fẹa fũ-a [lụ]. Agbẹnẹ hẹni à' blẹ lụ tshònà iè 41 [lụ], tóròm iè dzhei; ni iè tóròm lụ mli [lụ], fùhẹ hẹ-e iè, nà mli 'ní à' kẹ gbàmà ẹ-ngmekỏ pẹng. Nohẹwà [lụ], dzhei amme ngà Dzhesus amme 42 ngmẹ, ákeshi Dzhufoj lụ à' sàmà-kẹ-tò-gbi lụ hẹwà; shi fùhẹ lụ bẹnkẹ.

ITSHO NÜNGMÁJ-ÉÑÀ.

- 1 Ótshi lụ gbi tshútshú lụ nà [lụ], mǎ [lụ],
 Mari Magdalen, beni dúng i'á lǎlǎ [lụ], bà
 fùhế lụ hế, ni è-nà ákẹ á-dzhie tẹ lụ kędzhè
 2 fùhế lụ. Kẹkẹ [lụ], è sháfoe ni e bà Simon
 Pitr, kẹ kásélà 'kome lụ 'ní Dzhesus dà e hế
 [lụ] ngà, ni e kẹ amme [ákẹ], " Amme ẹ-dzhie
 Nimtshà lụ kędzhè fùhế lụ mli, ni wà lé hế ní
 3 amme kẹ lụ ẹ-ngmè." Nohěwà [lụ], Pitr
 dzhekpö kẹ nò kásélà mǎkome lụ, ni amme bà
 4 fùhế lụ hế. Ni amme j-éñà lụ amme hiếfoe;
 ni kásélà mǎ'kómé lụ hỏ Pitr nà, ni e bà fùhế
 5 lụ hế tshútshú. Ni e kótòshi [lụ], è nà klǎlǎj
 6 lụ dzhöröshi; tshàbẹlẹ ẹ-ià-a mli. 'Agbẹnne
 Simon Pitr nìe è sẹ bà, ni ẹ tẹ fùhế lụ mli, ni
 7 è nà klǎlǎj lụ dzhöröshì; Ní tǎwülǎ lụ 'ní fì e
 itsho lụ, kẹ ǎtǎlej lụ kǎ-a-shì, shiǎ-kútǎ ni e
 8 'kome è kǎshi. 'Agbẹnne kásélà mǎkome lụ,
 mǎni tshútshú shẹ fùhế lụ hế [lụ], tẹ mli,
 9 ni e nà, ni è hế-è-iè. Shi àgbẹnne amme ná-
 kỏ amme ẹ-lè nani-ǎ-ngmà [lụ], ákẹshi gbì ni
 10 dzi gbj ẹtẹ lụ dzhà e teshi ẹkong. 'Agbẹnne
 kásélaj lụ jng ẹkong kẹtẹ amme dientshẹ amme
 wẹ.
 11 Shi Mari dǎmà gbẹsẹ iẹ fùhế lụ hế, è-e fỏ;
 ni beni è fỏa [lụ], e kótòshì iẹ fùhế lụ mli;
 12 Ni è nà angelj éñà iẹ ẹjẹng mli tǎrǎshi 'mǎ-

'kômé iè itsho lụ, nì 'mà'kômé iè nadzhj à' shi iè hëni Dzhesus gbămàtshò lụ ẹ-kắ [lụ]. Ni 13 amme kẹ lụ [áke], "Jō, menni hěwà ò fǒa?" E kẹ amme [áke] "'Akeshi amme ẹ-ngà mi Nímtshǎ kětē, ni mi lě hëni amme kẹ lụ ẹ-ngmè." Ni benni ẹ-kẹ nẹkẹ [lụ], è kù-e-sè 14 ni e na Dzhesus dămàshi, ni è-lě áke Dzhesus dzhi. Dzhesus kẹ lụ [áke], "Jō, menni hěwà 15 ò fǒ-a? nǎmà ò táo-à?" Ni, nǎni è-sǔsǔa ákeshi tǒrǒmsálà lụ dzi lụ [lụ], è kẹ lụ [áke], "Oura, kędzhi ỏ-wỏ lụ kędzhè biệ [lụ], kẹmà mi hëni o kẹ lụ ẹ-ngmè, koni m' 'á ngà lụ kẹ ià." Dzhesus kẹ lụ [áke], "Mari." 'E-tshỏ 16 e-he, ni e kẹ lụ [áke], "Rabboni;" ('ni dzhi ake à-keạ [áke], Nímtshǎ.) Dzhesus kẹ lụ 17 [áke], Kắ tǎ mihề; shi mi nǎ kò m' 'á-těshì kẹ ià mi Tshè ngà; shi iá-a mi ñemiměj lụ à' ngà, ni kẹmà amme ákeshi, "Mì tềshi kẹ ià mi Tshè, kẹ ñẹ [hứ] ñẹ Tshè ngà; kẹ mi Nǎngmà, kẹ ñẹ [hứ] ñẹ Nǎngmà." Mari Magdalen 18 bà kẹ káselàj lụ áke ẹ-nà Nímtshǎ lụ, ni ẹ-wie nj 'nẹ ẹ-kẹ lụ.

Agbẹnne nò gbì lụ nà nǎn iè gbẹkẹ [lụ], ní 19 dzhi ỏtshi lụ gbì tshútshứ lụ nà [lụ], benni, Dzhufoj lụ à' shémà hěwà [lụ], ắ-ngámà shěnāj lụ, iè hëni káselàj lụ ẹ-bu-a amme nà iè [lụ], Dzhesus bà, ni e dămà amme tềng, ni e kẹ amme [áke], "Dzhàlụ ắ-bà ñẹ ngà." Ni benni 20 ẹ-kẹ nakai [lụ], è tshỏ amme è nǎdzhj lụ kẹ è nǎdzhj lụ. Kẹkẹ [lụ], benni amme nà Nim-

- 21 tshà lụ, kāsélàj lụ à' mjshè. Koni e kē amme
 ẹkong [áke], " Dzhàlụ á-bà ñẹ ngà; áke beni
 mi Tshè ẹ-tshú mi [lụ], nakai mi tshúa ñẹ."
- 22 Ni beni ẹ kē ẹné [lụ], è mù shue amme nà, ni
 e kē amme [áke], " Ñẹ hế-a Mūmà Krong-
- 23 krong lụ. Mafejma éshàfemaj 'ní ñẹ wá ngà-
 kè [lụ], á-ngà-kè amme; ni mafejma nasha-
 femaj 'ní ñẹ kè 'á tò [lụ], á-ngà-tò."
- 24 " Shi Thõmas, ñüngmá-k'-ẹnà lụ à' ten mà-
 kome [lụ], 'ní à' tshẹa Didimus [lụ], kẹ amme
- 25 bẹ, beni Dzhesus bà lụ. Nohèwà [lụ], kāsélàj
 lụ mejkõmej lụ kẹ lụ [áke], " Wà ẹ-nà Nĩm-
 tshà lụ." Shi è kẹ amme [áke], " Dzhà mi
 nà iè e nidzhj lụ à' mli lụ plẹkõj lụ à' nàgbè
 lụ, ni mi kẹ mi wàö wò kplẹkõj lụ à' nadzhj lụ
 à' mli [lụ], ni mi kẹ mi nine hã e màsẹi lụ, dã-
 ni m' 'á hế m' 'á iè."
- 26 Ni gbj kpãñò sẹ lụ, e kāsélàj lụ iè shia ẹkong,
 ni Thõmas kẹ amme iè, Dzhesus bà, shẽnàj
- 27 lụ ẹ-ngà-mà, ni e dãmà amme tếng, ni e kẹ,
 " Dzhàlụ á-bà ñẹ ngà " Koni è kẹ Thõmas
 [áke], " Shiemá ỏ wàö, 'ní ó 'nà mi nidzhj lụ;
 ni shiemá ó ninè 'ní ò kẹ hã mi màsẹi lụ mli;
 28 ni ká dzhè-nguándè, shi hế-ó-iè." Ni Thõmas
 hěrèná e kẹ lụ [áke], " Mi Nĩmtshà, kẹ mi
- 29 Ñüngmà." Dzhesus kẹ lụ [áke], Thõmas,
 Akeshi ó 'nà mi hếwà ni ỏ hế-ó-iè; á-dzha
 mejni ẹ-nàkõ mi, ni amme ẹ-hè-ẹ-iè lụ.
- 30 Ni okádj krókõ pj Dzhesus fẹ krẹdẹ iè e kã-
 sélàj lụ à' hiẹ, 'ní á-ngmá-kõ iè wulo 'nẹ mli;

Shi à'-ngmà énemèj koni ñe hě-ñe-iè ákeshi 31
 Dzhesus dzhi Krist lụ, Nüngmà Bi lụ; ni koni,
 nani ñe hěa-ñe-iè-a [lụ], ñe wá nă hiékama iè e
 gběi hěwà.

ITSHO NÜNGMÁJ-EÑÀ-K'-ÉKOMÉ.

Nj 'nẹ à' sẹ [lụ], Dzhesus ngà e-hè tshọ kāsé- 1
 lāj lụ iè Tiberias 'ngshà lụ hě; ni nẹkẹ e ngà
 e-hè tshọ amme. Simon Pitr, kẹ Thōmas 'ní 2
 à' tshẹ-a Didimus, kẹ Nathanael 'ní dzhè Kana
 iè Galilj [lụ], kẹ Zebedj bj lụ, kẹ kāsélāj mej-
 eñà hủ, iè hěkōmé. Simon Pitr kẹ amme áke, 3
 “Mī ià 'ngshàlō-mámă.” Amme kẹ lụ [áke],
 Wà hủ wà kẹ ò mī ià.” Amme jng, ni amme
 bótè lẹlẹ mli âmř, ni no ñiong lụ mli [lụ],
 amme má-a năko. Shi ágbenne beni dzhè-ế- 4
 tshěre [lụ], Dzhesus dămà 'ngshànā lụ; shi
 kāsélāj lụ lẹ áke Dzhesus dzhi. Koni Dzhesus 5
 kẹ amme [áke], “Bj, ñe iè lō kớ?” Amme
 hěre lụ nà [áke], “Dăbí.” Ni e kẹ amme 6
 [áke], “Ñe fọ-a iá lụ iè lẹlẹ lụ nine-dzhờrọ nà,
 ni ñe wá nà.” Nohěwà [lụ], amme fọ, ni àg-
 benne, loj pj lụ hěwà [lụ], amme ñé-ẹ amme
 'gbălă. Nohěwà [lụ], nò kāsélà lụ, 'mà hě ní 7
 Dzhesus dă [lụ], kẹ Pitr [áke], “Nĩmtshà lụ
 dzhí. Agbennẹ nani Simon Pitr nù áke Nĩm-
 tshà lụ dzhí [lụ], e mĩa e wúlāj à' mămă lụ,
 (shi kũlụ e iè iăiăi,) ni e gbé n'gshà lụ mli.

- 8 Ni kāsélàj mejkomej lụ, bà iè lèlè fio mli, (shi amme kẹ shipong dzhèkẹ-e, shi wǎ fēá ke kùbitj oháj-ếñà 'lō nǎ,) ni amme gbālă-a iá lụ kẹ loj
- 9 lụ. Ni amme shè shipong kẹkẹ [lụ], amme nà ngǎj à' là iè dzhéi, ni loj dzhǒrǒ nà kẹ kòm.
- 10 Dzhesus kẹ amme [áke], “ Nẹ kẹ loj lụ 'ní ñe
- 11 ẹ-ngà ágbènnẹ [lụ], ẹko 'á-bà.” Simon Pitr kũà, ni è gbālă iá lụ kètè shipong, kẹ e mli lòj wùdzhj obỏ, óhǎ kẹ ñüngmǎj-ẹnùmà-kẹ-ếte; ni
- 12 nani pj nẹkẹ i'á mli [lụ], iá lụ gbá-a. Dzhesus kẹ amme [áke], “ Nẹ bá iè-a-nj.” Ni kāsélàj lụ à' tén mako ñié-e 'á-bí lụ, [áke] “ Námà dzhí ò?” shi amme lè áke Nĩmtshà lụ 'ng.
- 13 Agbènne Dzhesus bà, ni e kǎ kòm, ni e há
- 14 amme, ke lo hũ. Agbènne ẹnẹ dzhí shj ếtế 'ní Dzhesus ngà e hẹ tshỏ e kāsélàj lụ bẹni ẹ-tèshi kẹdzhè gbỏhj-à'-dzhè sẹ [lụ].
- 15 Koni bẹni amme ẹ-iè-nj [lụ], Dzhesus kẹ Simon Pitr [áke], “ Simon, Dzhona bí, ò dặ-mi-hẹ fe ẹnèmẹj? E kẹ lụ [áke], “ Hẹ, [mi] Nĩmtshà; o lè áke mĩ-dặ-ỏ-hẹ.” E kẹ lụ [áke],
- 16 “ Lẹ mi tỏj lụ.” E kẹ lụ ẹkong shj ẹnà [áke], “ Simon, Dzhona bí, ò dặ mi hẹ?” E kẹ lụ [áke], “ Hẹ [mi] Nĩmtshà; o lè áke mĩ dặ-ỏ-
- 17 hẹ? E kẹ lụ [áke], “ Lẹ mi tỏj lụ.” E kẹ lụ shj ếtế, [áke], “ Simon, Dzhona bí, ò dặ-mi-hẹ? Pitr kǎmábẹ ákeshi e kẹ lụ shj ếtế [áke], “ O dặ-mi-hẹ?” ni e kẹ lụ [áke], “ Ourà, o lè nj pià; o lè ákeshi mĩ dặ-ỏ-hẹ. Dzhesus
- 18 kẹ lụ áke “ Lẹ mi tỏj lụ.” Lẹleng, lẹleng, mi

kēa ò [áke], “Bēni o dzhí oblāñð [lụ], bō-
 dientshè ò miä ó-hè, ni ò ñie hēfejhē ’ní o sū-
 mǎ-a; shi bēni ò wǎ gbà [lụ], o wǎ shie ó
 nidzhj ni ’mākřkō wǎ miä ò, ni à’ kē ò wǎ tē
 hē ’ní ò sūmǎ-à áke ò ià-a.” Ni ẹné [lụ] e kē 19
 kē tshó nǎ gbēlē ’ní è kē wǎ wó Nūngmǎ hē
 nà. Ni bēni ẹ-kē ẹné [lụ], e kē lụ [áke],
 “Niemǎ mi sē.” Kěkē [lụ], Pitr tshó-a e-hè 20
 [lụ, è] nà kāsélà lụ ’ni Dzhesus dà e-hè [lụ]
 ñiesè, mǎni sǎ kpásà Dzhesus tshítshì nà iè njièrē
 [lụ], ’ni [è], kē “Oura tē ’mǎ ní dzhi ’mǎní
 tshó-a ó sē-gbè lụ?” Pitr, nà-a lụ [lụ], e kē 21
 Dzhesus [áke] “Oura, ni mēni ’mǎné wǎ fē?” 22
 Dzhesus kē lụ [áke] “Kędzhi mī sūmǎ áke ẹ-
 hishi kēbǎshí mi bà-a-bè [lụ], ó hē-sǎndè mēni
 dzhí nõ? Bō [lụ] ñiemǎ mi sē.” Kěkē [lụ], 23
 gbè ’ně dzhēkpò iè ñēmímèj lụ à’tēng, ákeshi
 nõ kāsélà lụ gbǒng; tshǎbēlē Dzhesus ẹ-kē-ẹ lụ
 [áke], “’E gbǒng;” shi, “Kędzhi mī sūmǎ áke
 ẹ-hishi kēbǎshí mi bà-a-bè [lụ], o hē-sǎndè
 mēni dzhi nõ? “Ené dzhi kāsélà lụ ’ní iè-a 24
 nj né à’ nà òdǎse lụ, ni ề ngmǎ nj né [lụ]; ni
 wǎ lè ákeshi è ’dǎse lụ ǎnǎkuá ’ng. Ni nj 25
 křkō pj hǎ iè ’ni Dzhesus fē, ’ni kędzhi à’-
 ngmǎ fej [lụ], mī súsū áke dzhè lụ dientshè
 tétè ñēng á-iè búkùj lụ ’ní kùlǎ à’ wǎ ngmǎ
 [lụ]. Hiao.